



## Začiatok

nového  
školského roka  
str. 3



## Udelenie

cien  
mesta  
str. 4



## Program

Salamandrových  
dní 2024  
str. 6, 13

## Zaplávať si môžete opäť v škole Guliver!

### Vážení obyvatelia a návštevníci nášho mesta,

Mesto Banská Štiavnica muselo pristúpiť z dôvodu neúmerne zvýšených nákladov na prevádzku mestských kúpeľov - plavárne k ich dočasnému zatvoreniu. To však neznamená, že v súčasnosti nie je možnosť nikde si v Štiavniči zaplávať.

Mesto v spolupráci so spoločnosťou Tidly Slovakia, a. s., uzatvorilo zmluvu o spolupráci, na základe ktorej je možné **od 1.9. do 31.12.2024** využívať bazén v Súkromnej základnej škole Guliver.



25 m bazén v SZŠ Guliver FOTO ARCHÍV SZŠ GULIVER

33.str.

## Z rokovania MsZ

### Primátorka mesta Mgr. Nadežda Babiaková zvolala na 21.8.2024 rokovanie MsZ.

#### MsZ schválilo:

- program rokovania zasadnutia MsZ v Banskej Štiavniči s dátumom 21.8.2024,
- návrhovú komisiu v zložení: JUDr. Dušan Lukačko, predseda komisie, Mgr. Mikuláš Pál, člen, Štefan Mičura, člen,
- plnenie rozpočtu mesta Banská Štiavnica za I. polrok 2024,
- rozbor hospodárenia TS, m. p., Banská Štiavnica za I. polrok 2024,

- návrh na rozpočtové opatrenie č. 6,
- výročnú správu ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2023,
- verejné ocenenie osôb podľa VZN mesta Banská Štiavnica č. 2/2009

#### MsZ vzalo na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavniči konaného dňa 25. júna 2024,
- správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Štiavnica za 1. polrok 2024,

- správu o príprave Salamandrových dní 2024,
- informatívnu správu o využívaní bazéna v SZŠ Guliver,
- informatívnu správu o zapojení sa do medzinárodného projektu Best,
- informatívnu správu zo zasadnutia VZ Bytová správa, s. r. o.

#### MsZ sa uznieslo na:

- návrhu dodatku č. 1 k VZN č. 3/2022 o určení výšky príspevkov v školách.
- návrhu dodatku č. 2 k VZN č. 2/2018 o poskytnutí dotácií z rozpočtu mesta,

33.str.

## Oznámenie

**o prerušení distribúcie elektriny**  
Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez el. energie budú v B. Štiavniči:

- **3.9.** v čase od 7.30 – 14.15 h na ul.: Počúvadlianske Jazero.
  - **6.9.** v čase od 7.30 – 17.30 h na ul.: Antolská, Brezová, Budovateľská, Dr. V. Clementisa, G. Z. Laskomerského, Horná Huta, J. A. Komenského, J. Horáka, K. Šmidkeho, L. Exnára, Linčich, M. Benku, Na Mária šachtu, Obchodná, Obrancov mieru, Povrazník, Rakytová, Špitálska, Trate mládeže.
  - **30.9.** v čase od 7.30 – 17.30 h v časti Banky na ul.: Vyhnianska.
- Ďakujeme za porozumenie!

**Daniel Hropko, PhD., riaditeľ  
sektie Dispečingy SSD, a.s.**

## Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 hod.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

INZERCIA

STAVMAT BŠ

## STAVEBNINY

STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.

Predajňa stavebnín  
Horná Huta 42  
tel.: 0918 624 835

Otváracie hodiny  
po - pia: 7:00 - 15:30 hod.  
so: 7:30 - 11:30 hod.

KAŽDÝ DEŇ ZLAVA 10%



z programu  
**primátorky****21.8.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Zasadnutie mestského zastupiteľstva.

**23.8.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie na Ministerstve životného prostredia SR.

**24.8.**

- Občianske obrady – sobáše.

**26.8.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava mestských osláv – Salamandrové dni 2024.

- Pracovné rokovanie so zástupcami StVPS, a.s., Banská Bystrica k zmluvnej dokumentácii týkajúcej sa vybavenia vodovodu Banky.

- Redakčná rada ŠN.

**27.8.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Redakčná rada VIO TV.

- Uskutočnila sa gremiálna porada zástupcov mestských spoločností a vedúcich oddelení MsÚ.

- Pracovné rokovanie so zástupcami Mestských lesov Banská Štiavnica, spol. s r.o.

**28.8.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Zasadnutie prípravného výboru pre zabezpečenie Salamandrových dní 2024.
- Účast na oslavách 80. výročia SNP.

## Štiavničania, Štiavnica, média a súvzťažnosti

**17.8.** v Rádiu Slovensko v relácii Pálenica Borisa Filana o 11.05 h a v repríze 18.8. o 5.05 h bola veľká pozornosť venovaná Lúčnici. Ani slovom však nebola žiadna zmienka, že vznikla medzi brigádnikmi na Trati mládeže z Hronskej Dúbravy do Banskej Štiavnice v r. 1948-1949.

**20.8.** v Rádiu Regina o 6.46 h, ako aj v ďalších dňoch, v tomto médiu bola informácia o novej výstave banskoštiavnického umelca Jozefa Kollára v Galérii Jozefa Kollára.

**20.8.** v Rádiu Regina o 8.45 h bola informácia, že voda vo Veľkom Kolpašskom tajchu je závadná, a teda nevhodná na kúpanie.

**21.8.** vo viacerých médiách odznela informácia, že v tento deň bolo vypočítané kandidátov na predsedu Špecializovaného trestného súdu. Kandidáti na túto funkciu boli dvaja a jeden z nich bol banskoštiavnický rodák JUDr. Michal Truban, ktorý už túto funkciu zastával. Z 5 členov poroty mu dali svoj hlas až štyria, takže môžeme predpokladať, že sa opäť ujme tejto mimoriadne významnej celoštátnej

funkcie.

**24.8.** v Rádiu Slovensko bola spomienka na významného slovenského spisovateľa Mila Urbana, ktorý sa narodil v tento deň v r. 1904. Študoval aj na Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici.

**24.8.** v Rádiu Devín o 6.10 h hovorila banskoštiavnická rodáčka, spisovateľka a esejistka Dana Podracká o Pavlovi Orsághovi Hviezdoslavovi.

**25.8.** v Rádiu Slovensko o 6.05 h bola spomienka na vynikajúceho herca Júliusa Pántika, ktorý zomrel v tento deň v r. 2002. Ku Banskej Štiavnici ho viažu študentské roky na banskoštiavnickom gymnáziu.

**25.8.** v Rádiu Regina o 6.31 h bola reč o Slobodnom slovenskom vysielacom, ktorý začal vysielat v prvý deň SNP dňa 29.8.1944. Keďže nebolo uvedené, že prvým hlásateľom v tomto povstaleckom médiu bol Ladislav Sára, ktorý študoval na Učiteľskom ústave v Banskej Štiavnici, dopĺňam teda túto informáciu.

Ján Novák

## Blahoželenie

**Vážená pani riaditeľka Bóková,**

S radosťou som prijal informáciu, že Vaša škola získala titul „Škola eTwinning 2024-25“. Teší ma práca Vašich učiteľov, žiakov a žiačok, ktorej kvalita bola ocenená až na európskej úrovni. Tohtoročná téma eTwinningu Wellbeing v škole korešponduje so zmenami, ktoré v súčasnosti vo vzdelávaní realizujeme a pripravujeme. Pracujeme na tom, aby školy boli bezpečné a starostlivé prostredie, v ktorom je možné nielen vedomostne, ale aj osobnostne rásť.

Aplikácia nového vzdelávacieho systému má pomôcť žiakom zuročiť svoje osobitné danosti, schopnosti či vedomosti a vytvoriť im priestor na vlastný názor, tvorivé, individuálne, ale aj tímové riešenie problémov. V každom prípade to robíme pre lepšiu budúcnosť našej mladej generácie, aby

z našich detí vyrástli dobrí, šťastní a úspešní mladí ľudia.

Budem rád, ak sa podelíte o Vaše poznanie a skúsenosti z realizácie projektu eTwinning ďalej, aby sme aj s Vašou pomocou mohli inšpirovať ďalšie školy, ako skvalitňovať vzdelávanie na Slovensku.

Vážená pani riaditeľka, ešte raz Vám blahoželám k oceneniu a ďakujem Vám, že ste otvorení novým výzvam a aktívne ste sa zapojili do projektu eTwinning. Váš prístup vnímam veľmi pozitívne a verím, že naše spoločné úsilie prinesie svoje ovocie v podobe emočne uvedomelých a vzdelaných mladých ľudí.

Na záver Vám prajem najmä pevné zdravie, veľa tvorivých síl, nových skúseností a veľa osobných a pracovných úspechov.

S pozdravom

**Tomáš Drucker,**  
minister ŠVVaM SR

z programu  
**primátorky****29.8.**

- Slávnostné prijatie veľvyslancov krajín Európskej únie a ďalších spriatelovaných krajín.

**30.8.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava mestských osláv – Salamandrové dni 2024.
- Slávnostné odovzdávanie hasičskej techniky.

Viera Lauková

## Salamander

**a baníctvo očami detí 2024**

25. ročník obľúbenej celoslovenskej literárno-výtvarnej súťaže na tému slovenského baníctva a baníckych povíer a rozprávok očami detí a mládeže. Vernisáž súťaže: 18.9.2024 v Ruinbare, viac info: [www.ruina.sk](http://www.ruina.sk), [www.osvetaziar.sk](http://www.osvetaziar.sk)

POS ZH

## Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. **Kontakty:**  
0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

## Pozvánka

**na výstavu Róberta Bielika: Simulované konkrétne**

Galéria Schemnitz v Banskej Štiavnici vás srdečne pozýva na výstavu Róberta Bielika s názvom „Simulované konkrétne“. Výstava je otvorená **do 8. septembra 2024**, každý týždeň od štvrtka do pondelka 12.00-17.00 hod.

Kurátorka Petra Hyblerová predstaví tri cykly maliieb, ktoré skúmajú interakciu medzi simuláciou a realitou. Bielikove diela zahŕňajú zobrazenia lebiek a postáv s virtuálnymi okuliarmi, ktoré spájajú temné a svetlé motívy a vyvolávajú diskusiu o ilúzii a skutočnosti. Príďte zažiť jedinečný umelecký zážitok, ktorý vás prinúti zamyslieť sa nad podstatou existencie a vnímaním reality. Tešíme sa na vašu návštevu!

Tím GSCH



# Zaplávať si môžete opäť v škole Guliver!

**Š1.str.** Bazén je pre verejnosť prístupný, pričom otváracie hodiny sú: **streda od 18.00 - 20.00 h, piatok od 18.00 - 20.00 h, sobota od 17.00 - 19.00 h a nedeľa od 15.00 - 17.00 h.**

Počas užívania bazéna je zabezpečený plavčík, a to aj 15 min pred otvorením bazéna a 15 minút po zatvorení bazéna. Vstupné náv-

števníka bazéna predstavuje sumu 5 eur na 2 hod. (za každý vstup). Vchod na bazén pre verejnosť je smerom k žel. stanici, odzadu, cez parkovisko.

**Upozorňujeme plaveckú verejnosť, že je potrebné si so sebou doniesť plavecké čiapky! Čiapky je možné si zakúpiť na mieste za 5 €/ks.**

Takže všetci milovníci plávania, budeme sa tešiť, keď najbližšie mesiace využijete túto možnosť. Účelom je zabezpečenie plaveckého športu a zdravého životného štýlu obyvateľov mesta Banská Štiavnica v období realizácie komplexnej rekonštrukcie na objekte Mestské kúpele - plaváreň.

MsÚ

## Z rokovania MsZ

**Š1.str.** - návrh na uzatvorenie zmluvy o úvere,  
- námietku voči kúpnej cene za prevod pozemku, Malé trhovisko,  
- prevod pozemkov Spojná ulica,  
- zmenu podmienok, prevod pozemku Spojná ulica,  
- prevod pozemkov Ul. Horná Huta,  
- prevod pozemkov Brezová ulica,  
- námietku voči uzneseniu č. 49/2021,  
- opätovnú námietku, prevod pozemku Ul. SNP.

### Majetkové veci:

**a)** Návrh na zrušenie uznesenia

MsZ č. 141/2019 zo dňa 26. augusta - zámer na zmenu majetku,

**c)** Prenájom časti pozemku pre SSC „I/51 B. Štiavnica – Rekonštrukcia mosta ev. č. 51-181“

**d)** Prevod časti pozemku pre SSC „I/51 B. Štiavnica – Rekonštrukcia mosta ev. č. 51-181“

**i)** Uzatvorenie zmluvy o zriadení vecného bremena v prospech SSD, a. s. „10878 – Banská Štiavnica – Dolná Resla, Rekonštrukcia NNS a NNK“,

**j)** Uzatvorenie ZoBZ o zriadení vecného bremena, Počúvadlianske Ja-

zero,

**k)** Kúpa pozemkov Ul. 1. mája,

**l)** Kúpa pozemku Ul. 1. mája – Križovatka,

**o)** Uzatvorenie ZoBZ o zriadení vecného bremena v prospech Tidly leasing, a. s., Lesnícka ul.,

**p)** Schválenie dodatku č. 3 k NZ na nebytový priestor v MŠ Mierová.

Po prerokovaní všetkých bodov primátorka mesta rokovanie MsZ ukončila. Kompletné uznesenia z MsZ sú zverejnené aj na [www.banskastiavnica.sk](http://www.banskastiavnica.sk)

Spracoval: Michal Kríž

## September - neklamné znamenie

končiaceho sa leta a začiatok nových školských povinností

**1. september je ale zároveň aj dňom mimoriadne slávnostným.**

Prvého septembra 1992 bola prijatá Ústava Slovenskej republiky, najvyšší zákon štátu, v ktorej je našim deťom a mládeži garantované aj právo na vzdelanie v školách prostredníctvom ich učiteľov.

A tak milé deti, žiaci, študenti, vážená pedagogická obec, vítam Vás na prahu školského roka 2024/25 späť vo vašich školách s presvedčením, že ste strávili pekné, príjemné prázdninové a dovolenkové leto.

Rodičov si dovoľím ubezpečiť, že naše školy sú opäť, tak ako po x-tý krát pripravené na príchod ich detí, vďaka pedagogickému aj nepedagogickému zboru škôl, ktorí sa ešte v čase prázdnin snažili pripraviť žiakom čo najlepšie podmienky na výchovu a vzdelávanie, ale aj na ich mimoškolskú a záujmovú činnosť. Začiatok školského roka je významným dôvodom na to, aby sme spoločne začali prácu, ktorá má zmysel



a bez ktorej by sa celá naša spoločnosť nemohla hýbať dopredu. Naša mestská samospráva a, samozrejme, aj ja osobne budeme podporovať záujmy žiakov, ale aj pedagogických a odborných zamestnancov, ochraňovať ich stavovskú česť, podieľať sa na utváraní podmienok a zvyšovaní odbornej úrovne v našom regionálnom školstve.

**Milí žiaci, študenti,**

želám Vám v novom školskom roku popri získaní nových vedomostí aj veľa radostných a šťastných chvíľ v zdravom a bezpečnom prostredí

vašich škôl.

**Vážené panie učiteľky, páni učelia,**

prajem Vám veľa zdravia, tvorivých síl a elánu, aby ste sa spolu so svojimi žiakmi po celý školský rok tešili z úspechov a pokrokov, ktoré sa vám podarilo dosiahnuť. A želáme Vám, aby ste, keď si sadnete za školskú katedru, zažili ten úžasný pocit, že Vás vaši žiaci rešpektujú, vážia si Vás a majú Vás radi.

S úctou

**Mgr. Nadežda Babiaková,**  
primátorka mesta

## Dopravné obmedzenia

**v centre mesta počas podujatí**

Kultúrne a športové podujatia realizované v centre Banskej Štiavnice prinášajú obyvateľom a návštevníkom okrem radosť a zábavy aj nevyhnutné dopravné obmedzenia na Námestí sv. Trojice a ďalších uliciach. Ďakujeme obyvateľom a prevádzkam za spoluprácu a trpezlivosť! Zároveň srdečne pozývame na jarmoky a programy kultúrnych i športových podujatí, ktoré Banská Štiavnica bude v tomto roku hostiť.

**6.-7.9. Salamandrové dni** (Nám. sv. Trojice a časť Radničného nám., počas sprievodu aj ulice od Križovatky po ul. A. Sládkoviča) Úplné uzavretie Nám. sv. Trojice a čiastočné uzavretie Radničného nám. pre dopravu od 12.00 hod. 5.9. do 21.00 hod. 7.9.2024.

**Štvrtok - 5. september 2024**

- od 12.00 h – montáž pódia, prejazd povolený s obmedzením, zákaz parkovania na parkovacích miestach za Kostolom sv. Kataríny (oproti Žemberovskému domu),

- od 15.00 h – umiestnenie predajných stánkov, zákaz parkovania, prejazd povolený s obmedzením

**Piatok - 6. september 2024**

- od 5.00 h - príprava jarmoku, úplné uzavretie Nám. sv. Trojice pre dopravu

**Sobota - 7. september 2024**

- od 7.00 h - príprava jarmoku, úplné uzavretie Nám. sv. Trojice pre dopravu do 20.00 hod.

- od 21.00 h - Námestie sv. Trojice opäť otvorené pre dopravu (prejazd i parkovanie povolené)

**14.9. Red Bull Hill Chasers**

(ul. Kammerhofska, ul. A. Kmeťa, Radničné nám. a Nám. sv. Trojice) Počas celého dňa uzavretie časti ul. Kammerhofska, ul. A. Kmeťa, Radničného a Trojičného nám. Prípravné práce a uzávěry už od 13.9.2024

**Informácie o kultúrnych podujatiach nájdete na:**

- [www.kultura.banskastiavnica.sk](http://www.kultura.banskastiavnica.sk)
- [www.supervulkanstiavnica.sk](http://www.supervulkanstiavnica.sk)
- [www.banskastiavnica.sk](http://www.banskastiavnica.sk)

MsÚ

# Udelenie cien mesta Banská Štiavnica

**Mestské zastupiteľstvo na svojom riadnom zasadnutí dňa 21. augusta 2024 Uznesením č. 88/2024 podľa VZN Mesta Banská Štiavnica č. 2/2009 v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 - Štatútu mesta Banská Štiavnica udelilo:**

• v zmysle § 13 čestné občianstvo:

**Ing. Richardovi Kaňovi**

Odôvodnenie: „Ing. Richard Kaňa, narodený v Banskej Štiavnici, v súčasnosti občan Hodruše-Hámrov, je významná osobnosť slovenského rudného baníctva, významný člen Slovenskej asociácie ryžovania zlata, veľký nadšenec histórie baníctva a predseda Banskoštiavnicko-hodrušského banického spolku. Na štiavnicko-hodrušskom rudnom ložisku odpracoval vyše 40 rokov v rôznych riadiacich funkciách na závode Rudné bane Hodruša-Hámre a v organizácii Slovenská banská, s. r. o. Ing. Kaňa je zakladajúcim členom banického spolku v roku 1992, bol jeho dlhoročným podpredsedom a od roku 2009 je jeho predsedom, čím prispieva k udržiavaniu baníckych tradícií a záchrane banských technických pamiatok v banskoštiavnickom regióne. Aj jeho pričinením boli aj v Banskej Štiavnici opravené portály viacerých stôlní a viaceré historických budov bolo označených pamätnými tabuľkami, osobne zabezpečil vybudovanie nového portálu štôlne Ján povyšše šachty Žigmund. Významná je aj jeho publikačná činnosť, v rámci ktorej je spoluautorom a zostavovateľom viacerých titulov. Ing. Richard Kaňa sa významným spôsobom pričinil aj o popularizáciu postavy štiavnického Nácka, významnou mierou prispieva k šíreniu dobrého mena mesta Banská Štiavnica na Slovensku i v zahraničí, významne prispieva k udržiavaniu banického duchovného dedičstva a jeho prezentácii. V roku 2014 mu bola udelená cena za záchranu kultúrneho dedičstva a rozvoj mesta. V roku 2024 sa dožíva významného životného jubilea 70 rokov.“

• v zmysle § 15 Cenu za záchranu kultúrneho dedičstva a rozvoja mesta:

**Mgr. art. Stanislavovi Bartkovi, ArtD.**

Odôvodnenie: „Mgr. art. Stanislav Bartko, ArtD. je dlhoročným, mimoriadne aktívnym členom banskoštiavnického folklórného súboru Sitňan, kde účinkuje ako spevák a heligonkár. Je autorom CD albumu „Na klopačku klopajú“, ktorý je výsledkom aj jeho mimoriadne záslužnej výskumnej činnosti v Banskej Štiavnici a okolí. Každý pondelok v Rádiu Re-

gína máva folklórne relácie s názvom „Zahrajte mi túto!“, v ktorých výrazným spôsobom prezentuje folklórne tradície zo štiavnického regiónu. Organizuje, scenáristicky pripravuje, moderuje podujatia prezentujúce folklórne tradície, folklórne skupiny a spevákov, v ktorých aj sám účinkuje. Dlhodobá a pravidelne sa podieľa na zviditeľňovaní Banskej Štiavnice a šírení jej dobrého mena na Slovensku i v zahraničí. Touto činnosťou sa podieľa na zachovávaní nehmotného dedičstva štiavnického regiónu.“

• v zmysle § 16 Výročnú cenu mesta:

**Mgr. Jánovi Maruniakovi**

Odôvodnenie: „Pedagóg, učiteľ, ale predovšetkým riaditeľ školy – brilantný manažér a vzor muža, ktorý pracoval celý svoj doterajší život nielen na svojom osobnostnom a profesijnom raste, ale ktorý motivoval a posúval aj svojich spolupracovníkov k tomu, aby mali pred sebou vízie a ciele a neváhal im ich naplnenie umožniť.“

Mimoriadne úspešne si škola pod vedením pána Maruniaka viedla pri zapájaní sa do medzinárodných projektov a aktivít v rámci programov Comenius, Erasmus a v súčasnosti predovšetkým v Erasmus + - s početnými poznávacími, vzdelávacími aktivitami a výmennými pobytmi učiteľov a žiakov školy v krajinách Európskej únie. Snažil sa šíriť dobré meno školy, mesta a nášho regiónu.“

**Súkromnej hotelovej akadémii**

Odôvodnenie: „Súkromná hotelová akadémia bola založená 1. septembra 1994 ako jedna z prvých súkromných škôl na Slovensku. Svoje sídlo mala v prenajatých priestoroch Stredného odborného lesníckeho učilišťa. Jej zriaďovateľom bola a. s. Joergesov dom a mesto Banská Štiavnica. V roku 2004, v súlade so zámerom zriaďovateľa školy zabezpečiť integritu jej názvu s názvom zriaďovateľa, sa škola premenovala na Súkromnú hotelovú akadémiu Joergesov dom, n. o. Od 1. júla 2004 sa objektom školy stali podstatne väčšie priestory 3-posch. budovy na Drieňovej ulici 12. Transformácia školy bola ukončená v roku 2010, kedy škola zmenila svojho zriaďovateľa. Od 1. júna 2010 pôsobí škola pod novým vedením s názvom Súkromná hotelová akadémia Banská Štiavnica. Novou zriaďovateľkou a riaditeľkou sa stala Ing. Jaroslava Marušková, CSc., ktorá vo vedení školy pôsobila od jej vzniku v roku 1994. Cieľom školy je vychovať zo študentov komplexne osobnosti, ktoré budú zdatné nielen odbornosťou, ale aj preberaním zodpovednosti za vlastné konanie, vnútorne vyrovnaných, schopných poznať a ak-



**Výročné ceny mesta** FOTO LUBO LUŽINA

ceptovať morálne a etické normy spoločenského života, potrebného pre zdravý rozvoj a vývoj duševného a fyzického zdravia. Študenti školy úspešne reprezentujú Banskú Štiavnicu na Slovensku i v zahraničí. Cena sa navrhuje pri príležitosti 30. výročia založenia školy.“

• v zmysle § 17 Cenu primátora mesta:

**PaedDr. Márii Moravčíkovej**

Odôvodnenie: „Doktorka pedagogiky, celý svoj profesijný život (45 rokov) venovala výchove a vzdelávaniu detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, či už ako odborný pedagogický zamestnanec alebo v pozícii riadiaceho pedagogického pracovníka – vedúcej pedagogicko-psychologickej poradne. Svoje dlhoročné skúsenosti zo školskej praxe neskôr zrietočila ako vedúca Pedagogicko-psychologickej poradne, ktorá bola v r. 1997 v Banskej Štiavnici založená. Odborní zamestnanci poradne pod vedením pani Moravčíkovej poskytovali komplexnú psychologickú, špeciálnopedagogickú, diagnostickú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom, žiakom a študentom najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania. V spolupráci s rodinou, školou a školským zariadením poskytovali preventívnu výchovnú a psychologickú starostlivosť deťom a ich rodičom, najmä v prípadoch výskytu porúch psychického vývinu a porúch správania. Cena sa udeľuje pri príležitosti životného jubilea.“

**MUDr. Martinovi Mačajovi**

Odôvodnenie: „Za celoživotnú prácu v banskoštiavnickom zdravotníctve, kde pôsobí 45 rokov ako lekár chirurgického oddelenia a gastroenterológ. Za výrazný prínos a osobnú angažovanosť vo verejnom živote, aktívnu prácu v mestskej samospráve, kde pôsobil ako poslanec MsZ v rokoch 1999-2002 a 2002-2006. Ocenenie sa navrhuje pri

príležitosti životného jubilea.“

**Janke Potančokovej**

Odôvodnenie: „Počas celého života je aktívnou športovkyňou, pričom svoje skúsenosti odovzdáva mládeži, ktorú motivuje k športovej činnosti. Dlhoročne reprezentuje mesto na Slovensku i v zahraničí, pomáha pri organizácii športových podujatí v našom meste. Preteká za atletický klub Atléti BS. Je majsterkou kraja v cezpoľnom behu, víťazka BB Tour Marathon a víťazka ČSOB maratón Bratislava 10 km.“

**PhDr. Jaroslavovi Naďovi, PhD.**

Odôvodnenie: „Za propagáciu mesta doma aj v zahraničí; zorganizovanie stretnutia ministrov obrany V4 v Banskej Štiavnici; zorganizovanie celoslovenského festivalu Letofest v Banskej Štiavnici; podporu občianskych aktivít – OZ Margarétka, plaváreň Klinger, obnova pamätníka padlým absolventom strednej lesníckej školy v 2. svetovej vojne v botanickej záhrade; finančnú podporu obnovy a sprístupnenia Partizánskej štôlne; finančnú podporu obnovy kultúrnych pamiatok po ničivom požiari; účasť na zasadnutí vlády SR v Banskej Štiavnici po požiari; zabezpečenie sily a prostriedkov armádou SR pri záchrane cenných zbierok z objektov zasiahnutých požiarom, zabezpečovacích prácach bezprostredne po požiari, kde v provizórnych podmienkach strávili 6 dní.“

Stalo sa už tradíciou, že ceny mesta sa odovzdávajú na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva v Kostole sv. Kataríny, počas konania mestských slávností Salamandrové dni. Tento rok tomu bude rovnako, v piatok 6. septembra 2024 o 12.00 hod. v Kostole sv. Kataríny si oceníme prevezmú ceny mesta ako výraz vďaky a uznania za ich prácu v prospech nášho mesta a spoločnosti.



# Sitnianska Paškrtá

bola ukážkou toho najchutnejšieho spod Sitna

**V sobotu 24.8.2024 sa pri tajchu Počúvadlo uskutočnil 11. ročník podujatia Sitnianska paškrtá.**

Stovky návštevníkov si mohli pochutnať na miestnych špecialitách a dozvedieť sa o atraktivitách a zaujímavostiach z celého regiónu, pripravený bol aj bohatý program pre najmenších.

Organizátori podujatia z tímu Oblastnej organizácie cestovného ruchu („OOCR“) Región Banská Štiavnica dali tohtoročnej Sitnianskej Paškrté nový šmrnc. Okolie tajchu Počúvadlo sa od 10.00 do 16.00 hod. premenilo na pestrú škálu aktivít pre všetky vekové kategórie. Aktivity boli rozdelené na 3 stanovištia – na pláži pri tajchu, pred reštauráciou Terasa u Blaškov a na lúke pred ubytovaním ForRest Glamping.

Na pláži sa prezentovali obce a ich šikovní remeselníci s predajom regionálnych výrobkov z dreva, bylínok, med, Baďanské brezové metly značky Hont a mnoho ďalšieho. Turisti i domáci sa mohli porozprávať o regióne priamo s predstaviteľmi prí-

tomných obcí a naplánovať si tak „štiavnickú dovolenku“ na najbližšie mesiace. Pred reštauráciou boli odprezentované pestré tradičné banické recepty a kulinárske dobroty od výmyslu sveta v spolupráci s aktívnymi členmi organizácie OOCR Región Banská Štiavnica a členkami Živeny Banská Štiavnica, ktoré pripravujú knihu plnú banických receptov a najobľúbenejšie z nich doniesli na ochutnávku: Jankin trokšiar, Lydkin nudľanc, Grétkine párance, Starkin mriežkovník, Norikin bryndzový posúch a Julkína haruľa. Na lúke bol pre deti pripravený skákací hrad, obrie bublifuky, maľovanie na tvár, hasičská pena a maľovací kreatívny workshop s Wašom.

Prvých návštevníkov privítal heligonkár Samuel Kuka z Baďana výberom ľudových piesní. Pokračoval DJ Mochi s príjemnou letnou hudbou. Poobednú siestu turistom i domácim spestrila Vierka z Hodruše-Hámrov s kvízom o montanistike, ktorý mal nielen humornú, ale aj vzdelávaciu funkciu. Okrem toho počas celého dňa chodili koníky z biofarmy z obce Počúvadlo aj k penziónu Topky, kde mohli náv-

števníci ochutnať belujské slivkové gule s makom. Pre dobrodruhov bola v Chate A. Kmeťa na našom najvyššom vrchu Sitno (1009 m.n.m.) pripravená vrcholová kapustnica. Na Terasu u Blašov boli v ponuke celý deň grilované špeciality. Program moderoval v našom regióne veľmi obľúbený moderátor Forgi. Ako uvádza výkonná riaditeľka OOCR Región Banská Štiavnica, Aurélia Bachoríková: „Počasie nám prišlo, a tak si koniec leta k tajchu prišlo užiť skutočne veľa návštevníkov. Podujatie hodnotíme ako veľmi prínosné, pretože je jedinečné svojho druhu v regióne. Vytvorili sme priestor všetkým obciam odprezentovať sa tým najlepším a najchutnejším, čo ponúkajú svojim návštevníkom. Tešíme sa aj veľkému záujmu návštevníkov o náš región a atraktivity v ňom, čo je aj jedným z hlavných cieľov OOCR Región Banská Štiavnica.“

Podujatie finančne podporil Banskobystrický kraj Turizmus a Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR. Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a tešíme sa na budúci rok!

**Tím OOCR Región Banská Štiavnica**

## 3.stretnutie priaznivcov histórie turistiky v Banskej Štiavnici

**V roku 2024 si turistická verejnosť pripomína 150. – te výročie vyznačkovania prvého turistického chodníka na území dnešného Slovenska.**

Prvý vyznačený turistický chodník bol vyznačený v roku 1874 v Banskej Štiavnici a viedol z centra mesta k turistickej útulni pri štólne Gedeon v Hodrušskej doline.

Túto historickú udalosť si KST sekcia História turistiky a turisti z celého Slovenska pripomenuli v dňoch 16. až 18. augusta stretnutím v Banskej Štiavnici s programom, ktorý zabezpečil klub slovenských turistov Dr. Téryho Banská Štiavnica.

16. 8. 2024 Vychádzka po trase 1. značkovaného chodníka na území Slovenska k bývalej štólne Gedeon. 17. 8. 2024 Zasadnutie sekcie histórie turistiky KST v Banskej Štiavnici. Po zasadnutí bola pre účastníkov pripravená komentovaná prehliadka Banskej Štiavnice, kde sme účastníkov oboznámili s históriou



**Účastníci turistiky** FOTO ARCHÍV KST BŠ

Banskej Štiavnice (starý zámok, kostoly, budovy prvej banickej akadémie, návšteva botanickej záhrady a povrchové dobývky na Glanzenbergu). Náročný deň bol zakončený vyhlídkou na mesto.

18.8.2024 Spoločný výlet na Sitno, kde sa účastníci oboznámili s históriou turistiky v regióne Banská Štiavnica a na Sitne vrátane Filagórie (turistického pavilónu). Prítomných zaujal monumentálny pamätník ve-

novaný značkárom turistických trás osadený na Sitne v roku 2023. Trasa pokračovala na Sitniansky hrad a na Počúvadlo. Sprievodcov na celé tri dni robili členovia KST Dr. Téryho Banská Štiavnica.

Poďakovanie za pomoc pri organizovaní patrí OOCR Banská Štiavnica, reštaurácii a penziónu na Trojici a penziónu Príjemný oddych.

**Róbert Melcer, predseda KST Dr. Téryho Banská Štiavnica**



**29. - 31.8. Haraburdy**, Kammerhof – Dielnička, Kammerhofská 2, BŠ, 10.00 – 16.00 h.

**30.8. – 1.9. Festival InfantUM**, Hájovňa - Kultúrno-turistické centrum, Nad Rozgrundom 1, 19.00 h.

**30.8. Autorské čítanie: M. Ábelová**, KC Eleuzína, Horná ružová 1, BŠ, 18.00 h.

**31.8. Vyhniansky kotlík**, Futbalové ihrisko v obci Vyhne, 8.00 – 16.00 h.

**Prehliadka Starého zámku s renesančnou sprievodkyňou**, Starý zámok, Starozámocká 11, BŠ, 11.00 h.

**Rozprávka o baníkovi**, Kammerhof, Kammerhofská 2, BŠ, 13.00 – 14.00 h.

**31.8. – 1.9. Dni svätého Huberta**, Múzeum vo Sv. Antone, Sv. Anton 291, 13.00 h.

**Vojto Artz – Od farmy k farme**, Hotel Termál, Vyhne 249, 17.00 – 20.00 h.

**Tvorivé čítanie o permoníkoch**, Baňa Starovšechsvätých, Hodruša-Hámre č. 786, 17.00 – 18.00 h.

**31.8. a 7.9. Leto pri jazere s hudbou**, Terasa u Blaškov, Poč. Jazero 75, 18.00 – 22.00 h.

**3. – 7.9. Haraburdy**, Kammerhof – Dielnička, Kammerhofská 2, BŠ, 10.00 – 16.00 h.

**5. – 7.9. Salamandrové dni**, Nám. sv. Trojice, BŠ, 8.00 – 17.00 h.

**5.9. Prezentácie nových publikácií múzea**, Sieň komorských grófov, Kammerhof, Kammerhofská 2, BŠ, 16.00 h.

**7.9. Od Terezky do Huty**, Miesto stretnutia: penzión Altmayer, Horná Roveň, BŠ, 9.00 – 16.00 h.

**8.9. 50 rokov Banského múzea v prírode**, Banské múzeum v prírode, J. K. Hella 12, BŠ, 11.00 h.

Koncert: Sima Magušinová, Amfiteáter, Novozámocká 20/A, BŠ 17.00 h.

**7.9. Podsitnianske dni hojnosti „Tradície našich predkov“**, Obec Baďan, 12.30 – 17.00 h.

**Vernisáž: Rozmanité podzemie**, Baňa Starovšechsvätých, Hodruša-Hámre 786, 17.00 – 18.00 h.

**12.9. Divadlo: Monopol**, SPŠ S. Mikovíniho, Akademická 13, BŠ, 18.00 h.

Zmena programu vyhradená!  
**OOCR Región Banská Štiavnica**

## Dni svätého Huberta

Múzeum vo Svätom Antone Vás srdečne pozýva na 32. ročník Celoslovenských poľovníckych slávností Dni svätého Huberta, ktoré sa uskutočnia v areáli kaštiela vo Svätom Antone v dňoch 31. augusta a 1. septembra 2024.

Návštevníkov čaká bohatý program. V sobotu si tradične môžu pozrieť expozície kaštiela a výstavu „Poľovnícka galéria“.

Na nádvorí sa bude súťažiť o Naj bradu (najdlhšia a najkrajšia), Poľovnícku fotografiu, Poľovnícky klobúk, Poľovnícky nôž, Poľovnícky šperk

V parku budú prebiehať ukážky činností sokoliarov a sokoliarske vystúpenie, prezentácia národného plemena Slovenský hrubosrstý stavač, prehliadka chovných jedincov SR – alpský jazvečkovitý durič, ukážky behu maďarského chrta, lukostrelci a remeselníci. Poľovnícky minikoncert: Moyzesovo Kvarteto + Eugen Procháč, divadelné predstavenie – Paradájz Pikčr, atraktívny rybolov a rybie špeciality. Veľký úspech má už niekoľko rokov Hubertovská kvapka krvi.

Sobotné popoludnie bude patriť Majstrovstvám Slovenska vo vábení jeleňov Halali 2024 a Majstrovstvám Slovenska vo vábení ostatnej zveri Halali 2024.

Vyvrcholením 32. ročníka bude v nedeľu Svätohubertovská omša so sprievodom s uloveným jeleňom a darmi prírody.

**Blížšie info a program:** Múzeum vo Svätom Antone - Dni sv. Huberta (msa.sk)

Michaela Terenová,  
oddelenie marketingu  
Múzeum vo Svätom Antone

## DSH 2024

(31.8. a 1.9.)

**Vstupné:**

31.8. (sobota) – celodenné vstupné do areálu (park + kaštieľ)

Dospelý: 12,-€

Dieťa 6.-18. r.: 6,-€

Dôchodca nad 62. r., ZŤP: 6,-€

**1.9. (nedeľa)**

Do areálu (park): zdarma

Do expozícií múzea (kaštieľ): podľa platného cenníka múzea

Msa

## Salamandrové dni 2024

**Program:**

**3.-7.9.2024 (utorok – sobota), 10:00-16:00 hod.**

Kammerhof – Dielnička, Kammerhofská 2

**Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí**

20. ročník tradičného podujatia s environmentálnou tematikou zameraného na podporu znovupoužívania a recyklovania vecí, ale aj na získavanie predmetov do zbierkového fondu múzea.

**5.9.2024 (štvrtok), 9:00 – 15:00 hod.**

Archív Banská Štiavnica, Križovatka 4

**Príbeh archívu Banská Štiavnica v premenách času**

Predstavenie práce archivára, prezentácia archívnych dokumentov, výstavka k 70. výročiu organizovaného archívnictva na Slovensku.

**5.9.2024 (štvrtok), 16:00 hod.**

Kammerhof – Sieň komorských grófov, Kammerhofská 2

**Nové publikácie Slovenského banského múzea**

Predstavenie zborníka múzea a publikácií vydaných v spolupráci s partnermi.

**5.9.2024 (štvrtok), 18:00 hod.**

Kultúrne centrum, Kammerhofská 1

**Slávnostný šachtág**

Otvorenie baníckych slávností tradičným podujatím pre pozvaných hostí.

**6.9.2024 (piatok), 9:00 hod.**

Gymnázium A. Kmeťa, Kolpašská 9

**Valné zhromaždenie SBK**

Stretnutie zástupcov Slovenskej banskej komory.

**6.9 – 7.9.2024**

**(piatok 10:00 – 23:00 hod., sobota 10:00 – 18:00 hod.)**

Námestie sv. Trojice

**Salamandrový jarmok**

Tradičný jarmok na námestí.

**6.9.2024 (piatok), 9:00-12:00 hod.**

Kammerhof, Kammerhofská 2

**Salamander v múzeu**

Zážitkový program pre školákov alebo rodiny s deťmi.

**6.9.2024 (piatok), 09:00 – 16:00 hod.**

Slovenský bankský archív, Radničné nám. 16

**Deň otvorených dverí Slovenského banského archívu**

Tradičné podujatie banského archívu s prezentovaním archívnych dokumentov a banskej histórie hravou formou, tentokrát k téme „Pohromy a banské nešťastia“.

**6.9.2024 (piatok), 12:00 hod.**

Kostol sv. Kataríny, Radničné námestie

**Slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva**

Slávnostné zasadnutie banskoštiavnickej samosprávy spojené s odovzdaním ocenení pre osobnosti, ktoré sa zaslúžili o rozvoj mesta.

**6.9.2024 (piatok), 14:30 hod.**

Kostol sv. Kataríny, Radničné námestie

**Celoštátne oslavy Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov**

Ceremoniál oceňovania pracovníkov a osobností, spojený s účasťou významných hostí.

**6.9. – 7.9.2024 (piatok 14:00 – 19:00 hod., sobota 9:00 – 16:00 hod.)**

Spojená škola S. Mikovíniho, Akademická 13

**Burza minerálov**

Tradičná burza minerálov konajúca sa v historických priestoroch bývalej Baníckej a lesníckej akadémie.

**6.9.2024 (piatok), 16:00 – 22:30 hod.**

Námestie sv. Trojice

**Salamandrové pódium**

Hudobný program na námestí, vystúpi miestni hudobníci EA a Hills Bros, ako aj hostia Banda, Komajota a Zuzana Smatanová.

**6.9.2024 (piatok), 19:00 hod.**

sídliisko Juh - centrum mesta

**Salamandrový sprievod**

Tradičný vrchol programu, sprievod zapísaný v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovensko. Salamandrový sprievod plný veselých i vážnych postáv a obrazov sa zoradí na ul. Trate mládeže, aby sa neskôr pripojil za sprievod baníckych a hutníckych miest, spolokov a inštitúcií a spolu dorazili do centra mesta približne okolo 20.00 hod.

**7.9.2024 (sobota), 10:00 – 16:00 hod.**

Námestie sv. Trojice

**Detský Salamander**

Program pre deti. V tomto roku bude program zameraný na najznámejšie povesti spojené s Banskou Štiavnicou a jej okolím. Chýbať nebude výstava ilustrácií Salamandrového sprievodu, divadelné vystúpenia, scénické čítanie či tvorivé dielne.

**7.9.2024 (sobota), od 9:00 hod.**

Horná Roveň

**Od Terezky do Huty**

Vychádzka po montánnom dedičstve B. Štiavnica - komentovaná vychádzka od Terézia šachty cez Banské múzeum v prírode, portál Svätotrojickej štólne až do Dolnej Huty.

**8.9.2024 (nedeľa), 11:00 hod.**

Banské múzeum v prírode, J. K. Hella 12

**50 rokov prevádzky Banského múzea v prírode**

Prednáška o histórii skanzenu. Prednášajúci: Peter Orčík.

**8.9.2024 (nedeľa), 17:00 hod.**

Amfiteáter pod Novým zámkom, Novozámocká 20

**Sima Magušinová & band**

Záverečný koncert Salamandrových dní a premiéra populárnej speváčky v Banskej Štiavnici. Vstupné: 20€, predpredaj: www.kultura.banskastiavnica.sk, Ticketlive.sk

OKŠAMK

### Kyvadlová doprava- Dni svätého Huberta Sv. Anton (31.8.-1.9.)

ODCHODY AUTOBUSOV	31.8.2024 (SOBOTA)												
BANSKÁ ŠTIAVNICA, križ. SVÄTÝ ANTON	6:25	9:00	10:05	10:45	11:30	12:20	13:00	14:10	15:00	15:35	16:10	17:00	18:40
SVÄTÝ ANTON BANSKÁ ŠTIAVNICA, križ.	9:31	10:10	10:41	11:01	12:00	13:31	13:45	14:30	15:30	16:30	17:20	17:43	-

ODCHODY AUTOBUSOV	1.9.2024 (NEDEĽA)												
BANSKÁ ŠTIAVNICA, križ. SVÄTÝ ANTON	6:25	8:00	9:30	10:45	12:20	15:35	18:40	-	-	-	-	-	-
SVÄTÝ ANTON BANSKÁ ŠTIAVNICA, križ.	8:20	9:31	10:10	11:01	13:31	17:43	-	-	-	-	-	-	-





# Deň otvorených dverí

v Slovenskom banskom archíve

**Brány Slovenského banského archívu sa po dvojnásobnej prestávke opätovne otvoria pre širokú verejnosť v rámci tradičných Dní otvorených dverí, ktoré sa uskutočnia 6. septembra 2024 od 9.00 do 16.00 vo Fritzdome na Radničnom námestí 16.**

Ústrednou témou 13. ročníka podujatia budú pohromy a banské nešťastia, na ktoré je, žiaľ, história nielen nášho mesta veľmi bohatá. Zároveň si tento rok pripomíname 65. výročie vydania právneho predpisu, ktorý viedol k vzniku Hlavnej banskej záchrannej stanice, ako aj 15. výročie najväčšieho banského nešťastia v novodobej histórii Slovenska.

Už po vstupe do budovy nášho špecializovaného pracoviska sa budú môcť návštevníci oboznámiť so silnou pobožnosťou baníkov, ktorá ich predovšetkým v stredoveku sprevádzala na každom jednom kroku. Okrem toho sa prostredníctvom viacerých posterov priblíži aj život štyroch najznámejších patrónov baníkov a samotného baníctva.

Na prizemí archívu bude možné chvíľu pobudnúť aj v hravom kútiku, kde zručnosti malých i veľkých

preveria nielen všakovaké hry, hádanky a hlavolamy, ale aj úskoky štiavnického nárečia.

Pred vstupom do pivničných priestorov budú sprístupnené dokumenty z archívneho fondu Hlavnej banskej záchrannej stanice v Prievidzi, ako aj fotografie zo zásahov a sebazáchranný prístroj Dräger z minulého storočia.

V samotnej pivnici sa bude nachádzať jedna z dvoch výstav celého podujatia. Jej prvá časť priblíži viacero banských nešťastí z dávnej i nedávnej minulosti na území dnešného Slovenska. V druhej časti výstavy budú môcť návštevníci precítiť tragické osudy mnohých baníkov skrz autentické fotografie smrteľných banských úrazov z druhej polovice 20. storočia vrátane obetí. Žiada sa nám upozorniť, že zmiernená druhá časť výstavy bude prístupná len osobám, ktoré dovŕšili minimálne 18 rokov.

Medziposchodím budú návštevníkov sprevádzať informácie o prvom sociálnom systéme vôbec, ktorý vznikol medzi samotnými baníkmi už na sklonku stredovekého obdobia. Inštitút banských bratských pokladníc sa v priebehu ďalších storočí staral a finančne podporoval vdovy, siroty, chorých

baníkov a invalidov.

Na prvom poschodí hlavnej budovy archívu odprezentujú výtvarné umenie súvisiace s písaním písma, t. j. kaligrafiu, študenti a študentky Školy umeleckého priemyslu Samuela Mikovíniho, ktorí tomu radi priručia aj nejedného ochotného návštevníka.

Hlavná výstava podujatia s názvom Požiare a prevencia v dejinách bude umiestnená v bádateľni archívu, kde sa vystavia originály archívnych dokumentov, za pomoci ktorých sa rozpovie viacero príbehov z rôznych kútov Slovenska o ničivých požiaroch, ako aj enormnej snahe im predchádzať.

Na druhom poschodí sa môže verejnosť dozvedieť na základe priamych príkladov niečo viac o postupe pri reštaurovaní archívnych dokumentov. Zároveň si pripomenieme minuloročný požiar prostredníctvom dokumentárneho filmu z produkcie banskobystrického štúdia RTVS Pozor, horí Štiavnica! A ako odmenu môžu návštevníci získať voskom pečatené členské dekréty banského bratstva.

Srdečne sa tešíme na Vašu návštevu!

**Milan Palou,**  
Slovenský banský archív

## Pozvánka

**Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Banskej Bystrici, pracovisko Archív Banská Štiavnica pri príležitosti 70. výročia organizovaného archívnictva na Slovensku pripravil v sídle archívu na Krížovatke č. 4 (budova okresného úradu) výstavku archívnych dokumentov pod názvom „Príbeh Archívu Banská Štiavnica v premenách času“.**

Návštevníci archívu majú možnosť oboznámiť sa so stručnou históriou inštitúcie Historický archív a múzeum mesta Banská Štiavnica v období rokov 1900 – 1955.

Vznik nového typu archívu v roku 1954 je prezentovaný v dvoch vitrínach. Jedna vitrína je zameraná na vysvetlenie pojmu „archív“ a stručne informuje o histórii štátneho ar-



chívu, ktorú dopĺňa výber archívnych dokumentov od roku 1955 až po súčasnosť. Druhá vitrína približuje vykonávanie „predarchívnej starostlivosti“ a sprístupňovanie archívnych dokumentov. Doplnená je výberom dokumentov k začleneniu pôvodcov registratúry do pôsobnosti archívu; predstavuje popis práce archivára a zapojenie sa archívu do prípravy významných podujatí, napr. 200. výročia založenia prvej vysokej školy baníckej v roku 1964, či medzinárodnej konferencie „Nemecky písané rukopisy do roku 1650 v slovenských archívoch“ v roku 2015. Výstavku dopĺňa výber fotografií, ktoré prezentujú využívanie archívnych dokumentov pri vydávaní monografií o histórii obcí regiónu Banská Štiavnica, či aktívnu účasť na seminároch a konferenciách venovaných histórii mesta alebo niektorým vedným odborom.

**J. Schillerová**



**V nedeľu 1. septembra** budeme pri **svätej omši o 10.30 h** vzývať Ducha svätého a prosiť o dary Ducha svätého pre všetkých žiakov, študentov a učiteľov do ďalšieho školského roka. Poobede **o 16.00 h** sa v Reštaurácii pod Kalváriou uskutoční **rozlúčka s prázdninami**, na ktorú pozývame všetkých žiakov, študentov, rodičov, učiteľov a priateľov škôl. Školský rok zahájime 2. septembra školskou svätou omšou o 8:30 h vo farskom kostole. Kostol sv. Kataríny bude po úspešnej letnej turisticko sezóne otvorený aj v septembrové soboty od 9.00 do 17.00 h.

Aj tento rok sa v septembri uskutoční **tradičná kalvárska púť**. Začneme ju modlitbou krížovej cesty **v sobotu 14. septembra** na sviatok Povýšenia Svätého Kríža. Stretieme sa o 15.00 h pri prvej kaplnke a budeme putovať až k Hornému kostolu, kde po skončení budeme sláviť svätú omšu. Program púte bude pokračovať v nedeľu **15. septembra slávnostnou svätou omšou**, pri ktorej budeme sláviť patrocinium našej Kalvárie. Svätá omša začne o 10.00 h na amfiteátri za Dolným kostolom. Slávnostným celebrantom bude Mons. doc. ThDr. Vojtech Nepšinský, PhD. Pozývame všetkých veriacich, pútnikov a predstaviteľov mesta!

**Alexandra Babiaková**

## Hubertovská kvapka krvi

Hubertovská kvapka krvi už tradične patrí medzi sprievodné podujatia osláv Dní sv. Huberta vo Sv. Antone. Srdečne pozývame čitateľov novin zapojiť sa do 13. roč. Hubertovskej kvapky krvi. Odber krvi sa uskutoční **31. augusta (sobota od 7.30-11.00 hod.) v kaštieli**, vo výstavných priestoroch (vstup z nádvorja). Každý, kto daruje krv, dostane vstupenku na podujatie DSH a porciu guláša z diviny.

**MsA**



„Kto prírodu opravdivo miluje, nachádza všade krásu.“

**Vincent Van Gogh**



záhradkárské  
okienko

August je mesiacom vytúžených dovolení a končiacich prázdnin. Záhrada práve teraz prináša najviac radosti z úrody, rodinných stretnutí a príjemných večerných posedení. Ak vám ostane trošku času, poveďte sa aj záhrade. Ocení to a budúci rok sa opäť štedro odmení.

#### Zeleninová záhrada

Na záhony vysievame redkovku, vysievame zimný šalát na dopestovanie priesad, vysievame zimné odrody cibule, výdatne zavlažujeme neskoré hlúboviny a zeler, prihrnieme pór, aby mal dlhé vybielené křičky, na rastliny môžeme i nastoknúť papierové tubusy, odrežeme vrcholovú ružicu ružičkového kelu, aby sa lepšie vyvinuli bočné ružičky, zaštipneme kolíkové rajčiny, aby nasadené plody stihli dozrieť a rastlina ďalej nekvitla, zberáme jarný cesnak, cibuľu zo semena, necháme preschnúť na vzdušnom mieste a uskladníme, zbierame uhorky, cuketu, rajčiny, skoré zemiaky, papriku, tekvicu, rozrušujeme pôdny prísušok

#### Ovocná záhrada

Presvetľujeme egreše a ríbezle, odstraňujeme odrodené výhonky malín a černíc, na pripravený záhon vysádzame mladé sadenice jahôd, jahody sadíme plytko, aby srdiečko vyčnievalo nad povrch pôdy, dobre zavlažujeme, pod konáre stromov s bohatou násadou dáme podpery, presvetlíme všetky skoré kôstkoviny, znižujeme vysoké koruny stromov, odstraňujeme suché a poškodené, do vnútra koruny rastúce konáre, odstraňujeme opadané plody a polámané konáriky, pripravujeme pozemok na výsadbu viniča na jeseň, upravujeme koruny orechov, snímame letorasty mladého viniča

#### Okrasná záhrada

Pokračujeme v rozmnožovaní trvaliek delením (pivonky, kosatce, ostrôžky, prvosenky, veternice), odrezkami (ruže, muškáty), očkujeme ruže a iné okrasné dreviny, rozšádzame a presádzame dvojročné kvetiny, vysievame semená skalničiek s krátkym obdobím kľičivosti, dosievame trávnik, zakladáme novú skalku, dôkladne zavlažujeme kvety v nádobách, dokončíme rez živých plotov a solitérov, kompostujeme zvyšky rastlín a pokosené trávy, nezabúdame na údržbu jazierka

Zdroj: www.zahrada.sk

Michaela Mojžišová

# Slovo má... Mgr. Lukáš Patera

**Vedecko-výskumný pracovník odboru múzejných činností Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici.**

#### Predstav sa našim čitateľom:

„Pochádzam zo Spišskej Novej Vsi, zhruba rok žijem v Banskej Štiavnici, pracujem v SBM ako vedecko-výskumný pracovník. VŠ štúdium som absolvoval v Ostrave, na Ostravskej univerzite, kde som sa zameriaval na históriu so špecializáciou na hospodárske dejiny novoveku. Vždy ma to ťahalo na dejiny priemyslu, vedy, techniky, baníctva, hutníctva. Momentálne pracujem na dizertačnej práci, ktorú aktuálne dokončujem. Takže tieto témy rozvíjam v SBM a pokračujem vo výskume.“

#### Čo ťa priviedlo do Banskej Štiavnice?

„V závere štúdia sa objavila ponuka v SBM na pozíciu vedecko-výskumného pracovníka a túto ponuku som prijal. Momentálne robím vedecké práce a pokračujem vo výskume v banskom archíve. Do Banskej Štiavnici som za výskumom chodieval už od roku 2011 ako gymnazista a neskôr som tu v ďalších rokoch na výskumy chodil pravidelne dva až trikrát ročne. Získané informácie z archívu som následne spracovával do vedeckých štúdií, článkov či monografií. Spoznal som tak mesto a okolie, čiže o to ľahšie sa mi tu sťahovalo za prácou.“

#### Čo sa Ti na Banskej Štiavnici páči?

„Banskú Štiavnicu som spoznal už ako turista či ako študent, jeho históriu, baníctvo, architektúru, a musím povedať, že toto mesto nemá konkurenciu na Slovensku. Archív bol mojou studnicou poznania a vždy som sa tešil, čo tu nové



nájdem, objavím, takto to bolo do roku 2023, kým som sa tu nezamestnal. Spoznával som pamiatky, okolie a teraz už je Banská Štiavnica súčasťou mojej práce, kde mám vytvorené priaznivé podmienky na svoj výskum.“

#### S kým spolupracuješ pri svojej práci?

„Ako historik spolupracujem s inými kolegami zo Slovenského banského archívu, ale aj inými inštitúciami, napr. s Múzeom Betliar, kde som mal pred časom výstavu a prednášky, ale aj s Ostravskou univerzitou, kde mám dobré kontakty a rád sa tam vraciam. Okrem toho spolupracujem aj s kolegami z Banického múzea v Rožňave, Banického spolku Spiša a z Vlastivedného múzea v Spišskej Novej Vsi. Taktiež som v združení Čierne diery, ktoré sa zaoberá zachraňovaním a mapovaním priemyselno-technického dedičstva na Slovensku. Našou úlohou je skúmať nepoznané industriálne či architektonické pamiatky na Slovensku a ich príbehy prinášať verejnosti formou kníh, umeleckých grafík či príspevkov na sociálnych sieťach.“

#### Čo ťa čaká v najbližšom období?

„Momentálne sa snažím dokončiť dizertačnú prácu, ktorú plánujem odovzdať do konca mesiaca, okrem toho do konca roka mám napísať pár historických prác, štúdií, ktoré budem publikovať v zborníkoch. Ďalej pripravujem prednášky, ktoré sa budú konať v Banskej Štiavnici a okolí. Napríklad v Štiavnickej obývačke chystáme počas Salamanrových dní prednášku o baníctve. V októbri pripravujeme workshopy o tvorbe rodokmeňov v spolupráci s banským archívom a industriálny workshop, kde by sme radi priblížili problematiku záchranu a výskumu priemyselných pamiatok na Slovensku, samozrejme bližšie informácie ešte zverejníme.“

#### Čo Ti v Banskej Štiavnici chýba?

„Podľa môjho názoru by sa mali ešte zlepšiť služby v meste a praktické veci ako komunikácie či infraštruktúra. Štiavnica, nakoľko je to moja srdcovka, má veľký potenciál sa stále posúvať vpred, aj keď viem, že je to častokrát závislé na dostatočnom finančnom zabezpečení, ktoré mnohokrát chýba. Treba stále prezentovať jeho rozmanitejšiu históriu a ďalšie zaujímavé industriálne pamiatky, ktoré sú dodnes na okraji záujmu verejnosti alebo chátrajú. Verejnosť by mala mať možnosť objavovať aj ďalšie technické pamiatky, hoci nie sú bežne prístupné. Hovorím napríklad o šachte František, Dolnej Hute, Tabakovej továrni, bývalých budovách Schindlerky, vzácneho komína na Lintichu, Pražovne či rôznych objektoch starých šacht v Štiavnici a okolí. Pozitívne vnímam napríklad aktuálne snahy o obnovu areálu bývalej šachty Karol v Štiavnickej Baniach.“

Za rozhovor poďakoval a poprial veľa úspechov v práci a živote

Michal Kríž

INZERCIA

Banské múzeum v prírode  
50 rokov

50% ZĽAVA / vstup

dospelá osoba z okresu Banská Štiavnica





# Festival AmpliÓN 2024

so špeciálnou zľavou pre Štiavničanov!

**Banská Štiavnica ožije fantastickým pouličným a kabaretným umením, ale aj spoločenskými diskusiami či ľahkou erotikou.**

České kultové divadlo, originálna talianska kabaretná show, ľahká erotika, vychýrené koncerty, ale aj satirický kvíz či diskusie o aktuálnych spoločenských témach. Na Festival AmpliÓN v Banskej Štiavnici toho roku zavítajú veľké hviezdy divadla aj kabaretných show z celého sveta. Prvý a jedinýkrát na Slovensku vystúpi v Banskej Štiavnici headliner festivalu, fantastický taliansky umelec Ennio Marchetto, ktorý netradične oživí Monu Lisu, Elvisa Presleyho, Marilyn Monroe, Freddieho Mercuryho a ďalších svetových spevákov či hercov.



**ENNIO MARCHETTO**  
The Living Paper Cartoon

„Ennio Marchetto je svetovo uznávaná talianska hviezda. Jeho originálna kabaretná show ponúka zábavné defilé 60 svetových celebrit za 70 minút! Pomocou umenia origami a bleskových zmien paroduje najväčšie svetové ikony. Využíva ručne vyrobené papierové kostýmy, detailne vypracovanú mimiku, skvelú hudbu, aby v zlomku sekundy vyčaroval nové a nové hviezdy zo sveta hudby, filmu či sláv-

nych obrazov. Sme veľmi radi, že sa nám ho podarilo získať pre náš festival,“ hovorí dramaturg a producent Festivalu AmpliÓN Ján Fakla.

Medzinárodný festival nových foriem kabaretného divadla a pouličného umenia ponúkne aj ďalšieho silného headlinera. Návštevníci sa môžu tešiť na kultové pražské Divadlo Na zábradlí s jeho úspešným predstavením EUROPEANA.

„Európske dejiny 20. storočia, v ktorom zohrali dôležitú úlohu vojna i vynález podprsenky. Do Banskej Štiavnice tak prvýkrát zavíta aj plejáda známych českých hereckých osobností. Napríklad Honza Hájek, Dita Kaplanová, Jiří Vyorálek a ďalší. Oboch headlinerov ponúkame domácim obyvateľom, ktorí sú držiteľmi karty Štiavnica plus, ale aj študentom a dôchodcom v 50% zľave zo vstupného,“ dodáva režisérka a dramaturgička festivalu Jana Mikitková.

Ulice a kaviarne Banskej Štiavnice však ožijú aj ďalšími atraktívnymi programami. Temperamentnými rytmiami a stepom interpretov z Mexika, Španielska, Francúzska a Nemecka, erotickou „lechtrou“ pražského nezávislého divadelného súboru Geisslers Hofcomedianen, medzinárodným hudobno-pohybovým pouličným divadlom o zblížovaní kultúr Circus Caravana, či cirkusom žonglérov, klaunov a akrobatov najmä pre rodiny s deťmi. Nebudú chýbať koncerty, a to v rytme klezmer hudby či divokej zmesi balkánu, jazzu a rapu, ale aj

podmanivé retro piesne 20. – 40. rokov minulého storočia.

„Keďže sme občiansky festival, budeme mať aj diskusie na rôzne spoločensko-kritické témy. Dve dišputy Art Putika so sociológom a autorom úspešnej knihy Post-sedliaci Jurajom Buzalkom a so šachovým veľmajstrom a lektorom kritického myslenia Jánom Markošom. Program 9. ročníka tvorí 21 produkcií na 11 scénach, príde 100 umelcov z 10 krajín. Veríme, že si v ňom každý nájde svoj jedinečný zážitok v duchu sloganu Zbližovať je umenie,“ uzatvára Ján Fakla.

Festival AMPLIÓN – Nový kabaret & pouličné umenie 2024 bude **od 20. do 22. septembra** v Banskej Štiavnici a okolí. Kompletný program nájdete tu: <https://www.amplion.eu/program/> Festival ponúka aj výhodné permanentky a zľavy v predpredaji: [www.amplion.eu/vstupenky](http://www.amplion.eu/vstupenky) alebo [www.goout.net](http://www.goout.net)

Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom podujatia. Hlavnými mediálnymi partnermi sú Rádio Expres a Denník N. Deviaty Festival AmpliÓN 2024 sa uskutoční aj s finančnou podporou Európskej únie, Banskobystrického samosprávneho kraja, Fondu LITA a vďaka za láskavú podporu patrí aj Zuzke s Peťom z Košíc a Marekovi z Banskej Štiavnice.

Info: [www.amplion.eu](http://www.amplion.eu), <https://www.facebook.com/festivalamplion/>

**Eva Sládková**

## Súťaž s AmpliÓN

Opäť sme pre vás pripravili súťažnú otázku o vstupenky na 9. ročník Festivalu AMPLIÓN – Nový kabaret & pouličné umenie, ktorý sa uskutoční 20. – 22. 9. 2024. Vašou úlohou bude správne odpovedať na súťažnú otázku a budete zaradení do žrebovania.

Súťažná otázka znie:

**Kto je druhým headlinerom 9. ročníka Festivalu AmpliÓN 2024?**

- a) Divadlo Husa na provázku
- b) Divadlo Na zábradlí
- c) Divadlo pod Palmovkou

### Kupón

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:



Správne odpovede spolu s kupónom nám posielajte do redakcie ŠN v termíne do 9.9.2024. Zo správnych odpovedí vyžrebujeme šťastných výhercov, ktorí získajú po 2 vstupenky na festival. Prajeme veľa šťastia!

**Vaša red. ŠN**

Výhercovia si budú môcť vyzdvihnúť vstupenky v Centrálnom predaji vstupeniiek (KC – bočný vchod) vo štvrtok 19.9.2024 od 17.00 do 20.00 hod. a v piatok od 09.00 do 23.00 hod.

## Letná súťaž

- výhercovia

**Správne odpovede:**

**1.** 24/26, **2.** 11.12.1993, **3.** 7/9: Vežové hodiny s ručičkami opačne, Koza na paši uviazaná o komín, Studňa na streche a komín na dvore, Po moste sústavne tečie voda, Na Petra a Pavla každoročne sneží, Býk v komíne, Živé hodiny, Voda tečie do kopca, Vchod z ulice na 2. posch., Slnčné hodiny, Biely čert/diabol.

Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali týchto šťastných výhercov vecných cien: **1.** Daniela Michalovičová, **2.** Eva Uhrinčatová, **3.** Helena Turcerová, **4.** rodina Dobrovičová, **5.** Eva Kolembusová, **6.** rodina Patakyová, **7.** Oľga Moravčíková, **8.** Adela Plevová, **9.** Ivica Moravčíková, **10.** Iveta Oravcová. Srdečne blahoželáme! Ceny si vyzdvihnute v redakcii ŠN.

**Vaša red. ŠN**

## Tradície našich predkov

**Folklórny ľudový festival zameraný na návrat k ľudovým zvykom a tradíciám. XXIII. ročník sa bude konať 7.9.2024 so začiatkom o 12.30 hod., pod názvom: „Tradície našich predkov“.**

Ochutnať môžete kačaciu s lokšami, lokše s masťou, guláš z diviny, grilované klobásky, pečené prasa, páranice, langoše, koláče a pagáče našich šikovných gazdiniek a domácu pálenku. Počas festivalu vystúpia: FSK Geľovianka, FZ Podpoľanci, FS Carpona



**Podsítianske dni hojnosti v BAĎANE**

„TRADÍCIE NAŠICH PREDKOV“

**7. september 2024**

PROGRAM:

12. <sup>30</sup> FSK Geľovianka	15. <sup>30</sup> Program pre deti
13. <sup>00</sup> FZ Podpoľanci	16. <sup>00</sup> HRDZA
14. <sup>00</sup> FS Carpona	17. <sup>00</sup> Štiavnická muzika (pred Krčmou u Jana brata)

pona, zaujímavý program pre deti, o 16.00 hod. Hrdza, od 17.00 pred krčmou u Jana brata – Štiavnická muzika. Obdivovať môžete prácu a diela tradičných remeselníkov a vý-

robky regionálnej značky „HONT“, ich výrobky si môžete aj zakúpiť.

Navštíviť môžete Ľudovú izbu zameranú na tradičné odievanie, Hospodárske múzeum a Románsku rotundu (Evanjelický a.v. kostol). Pre deti máme pripravený skákačí hrad, maľovanie na tvár, tvorivé dielne a o 15.30 hod. sa môžu

zabaviť s maskotmi Lapková patrola a bude ukážka zásahu hasičov a prvej pomoci. Vstupné na podujatie: dospelí 5 €, deti 2 €

**Obec Baďan**

## Od Terezky do Huty

– výprava po montánnom dedičstve Banskej Štiavnice

Pozývame vás na ďalšiu výpravu po montánnom dedičstve Banskej Štiavnice. **V sobotu, 7. septembra 2024**, sa opäť uskutoční jedinečné podujatie „*Od Terezky do Huty*“, ktoré ponúka možnosť objaviť bohaté banícke dedičstvo Banskej Štiavnice. Tento zážitkový deň pre všetkých milovníkov histórie, prírody a technických pamiatok prinesie prehliadku významných montánných lokalít, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou nášho regiónu.

**Podujatie začína ráno o 9.00 hod.** na Hornej Rovni, kde účastníci začnú cestu pri Terézii šachte, jednom z najvýznamnejších miest banského regiónu. Odborný sprievodca skupinu prevedie povrchovými dobývkami a odhalí zaujímavé detaily z histórie baníctva, ktoré formovali krajinu, aj život obyvateľov Banskej Štiavnice.

Cesta povedie cez „*rovniansku kalváriu*“ k šachtám Amália a Weiden, kde bude možnosť obdivovať zachované banskotechnické pamiatky. Výprava bude pokračovať k štólňi Klínger pri rovnomennom tajchu, ikonickom vodnom diele. Ďalej sa putovanie presunie k Ondrej šachte, kde je naplánovaná prestávka na občerstvenie. Pokračovať budeme okolo štólne Ján, Žigmund šachty a dedičnej štólne Svätotrojčičná, až po „*Biely dom*“ (bývalé sídlo Rudných baní, n. p.) pri František šachte. Súčasťou vychádzkovej trasy bude aj Mária štólňa a Šándorka (bývalá centrálna stupa). Koniec vychádzky je predpokladaný o 16.00 hod., v areáli Dolnej Huty. Podujatie „*Od Terezky do Huty*“ je príležitosťou na spoznávanie a zachovanie montánného dedičstva Banskej Štiavnice. V prípade nepriaznivého počasia sa podujatie neuskutoční. Rezervácia nie je potrebná. Blížšie informácie nájdete na [www.muzeumb.sk](http://www.muzeumb.sk).

**Martina Kminiaková, SBM, Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy**



**citát**

„*Len žiaľ a trápenie privádza človeka k človeku; zdá sa, že len vtedy sa jeho život stáva krásnym.*“

**Henry Miller**

## Rezidenčné pobyty Trojica Air

**Slovo má... Zvonko Taneski.**

V Banskej Štiavnici pôsobia prekladateľky a prekladatelia, ktorí tu trávajú štipendijný pobyt a pracujú na preklade diel slovenských autoriek a autorov do cudzích jazykov. Rezidenčné pobyty Trojica Air v tomto roku realizuje Slovenské literárne centrum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica, a preto by sme radi predstavili a prezentovali tento spoločný projekt. V auguste (16. 8. - 15. 9.) nastúpil na mesačný rezidenčný pobyt Zvonko Taneski. V Banskej Štiavnici pracuje na preklade básnickej zbierky Kataríny Kuchelovej - K bielej.

Položili sme mu tri otázky:

**Mali by podľa vášho názoru prekladať básne len básnici?**

Z.T.: „*Takýto názor je už dlhšie pertraktovaný v niektorých teóriách o umeleckom preklade v širších areáloch a osvedčil sa nezriedka aj v praxi. Nemá však nevyhnutne univerzálnu platnosť. Je pravda, že dobrý básnik vie bližšie pocítiť rôzne nuansy, rytmus a dynamiku konkrétneho expresívneho jazyka iných jednotlivých básnikov, ale nepredstavuje to konštantné pravidlo pri všetkých výsledkoch prekladateľskej práce. V prvom rade by to každopádne musel byť slušný znalec daného jazykového a kultúrneho systému, z ktorého prekladá, aby mohol dôveryhodne zachytiť všetky reálie a ducha samotného textu do prekladovej verzie svojho materinského jazyka. Preto sa už bežne vraví, že samotný prekladateľ je interkultúrny mediátor, avšak treba pritom pod-*



*tknúť aj jav, že nie vždy sa dokáže v jednej osobe nájsť odborník aj na preklad, aj na takzvané prebásnenie. Preto vznikajú občas úspešné prekladateľské dvojice, hoci, samozrejme, niekedy sa takáto schopnosť prejaví v jednej osobe.*“

**Knihe preloženej do svetového jazyka sa otvárajú brány aj do prekladu v iných jazykoch?**

Z. T.: „*Ak ide o kvalitný a vydarený preklad, adekvátne distribuovaný na trhu, tak je možné, že sa vďaka nemu rozšíri povedomie o knihe a autorovi/autorku aj v okolitých kultúrnych priestoroch, zvýši to jeho popularitu a ovplyvní alebo urýchli preklad aj do ďalších jazykov. Nekvalitný preklad však nemusí tento stav vôbec dosiahnuť. Zväčša, keď ide o oceňované dielo a autora či autorku v prestížnejších domácich a medzinárodných súťažiach, samotné zahraničné vydavateľstvá a kultúrne agentúry (aj kvôli predpokladu, že sa dielo bude kvôli tomu lepšie predávať – a to je v dnešnom „reklamnom a konzumnom“*

*svete takisto dôležité) sa najprv postavujú sami o získanie práv na preklad, a až následne oslovia daného prekladateľa s takouto ponukou. Verím však, že dobré dielo si skôr alebo neskôr nájde svoju cestu ako sa ukázať širšiemu svetu a nájsť si svojich vďačných čitateľov.*“

**Ako hodnotíte zastúpenie svetovej literatúry na našom knižnom trhu?**

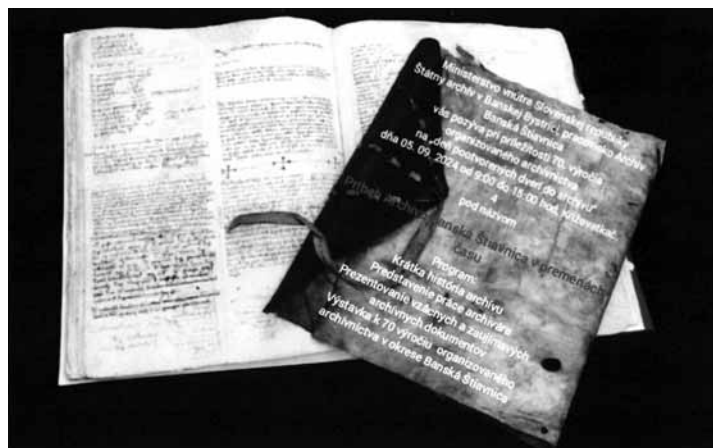
Z. T.: „*Myslím si, že slovenský knižný trh už drží dobrý krok v prezentácii nových literárnych titulov z rôznych svetových kultúr, ktoré sa väčšinou s krátkym časovým odstupom dostávajú na police našich knižkupectiev v preklade do slovenského jazyka. Slovensko má vytvorenú pomerne rozsiahlu sieť viacerých podnetných prekladateľov rozličných generácií (dokonca aj na tzv. malé jazyky, ktorých štúdium na slovenských univerzitách je v poslednej dobe ohrozené kvôli viacerým faktorom) a napomáhajú tomu aj niektoré etablované vydavateľstvá, ktoré sa vo výbere lepších a aktuálnejších autorov navzájom dopĺňajú. Stále však zostáva otázka, či je umelecký preklad dostatočne finančne pokrytý a či takto dokáže pravidelne oslovovať mladších prekladateľov, aby suverénne pokračovali v tomto remese.*“ Slovenské literárne centrum pripravuje s prekladateľom Zvonkom Taneskim a autorkou básnickej zbierky K bielej – Katarínou Kuchelovou - živú debatu v Artcafé Banská Štiavnica, ktorá sa uskutoční 13.9. o 17.00 h. Srdečne pozývame! Za rozhovor poďakoval

**Michal Kríž**

## Pozvánka

**Príbeh archívu Banská Štiavnica – Deň „pootvorených dverí“**

V Banskej Štiavnici sa každoročne v mesiaci september organizujú „*Salamandrové dni*“. **Vo štvrtok 5. septembra** prvýkrát „*pootvorí dvere*“ aj Štátny archív v Banskej Bystrici, pracovisko Archív Banská Štiavnica. Archív v tento deň v čase od 9.00 do 15.00 hod. ponúka možnosť nahliadnutia do depotu, v ktorom sa ochraňujú historické fondy či fondy z činnosti súčasných samospráv, škôl rôznych stupňov, spolčov a významných osobností okresu Banská Štiavnica; prezentáciu najzaujímavejších



ších a najzaujímavejších archívnych dokumentov; výstavku archívnych dokumentov o histórii archívu. Pre tých, ktorí by sa chceli dozvedieť viac o práci archívára, ponúka o 10.00 hod. a 13.00 hod. krátku prednášku venovanú vy-

svetleniu pojmu archív a práca archívára, či pripomenutie si základných mílnikov histórie archívu. Tešíme sa na všetkých záujemcov v sídle archívu na Krížovateľke č. 4 (budova okresného úradu).

**J. Schillerová**



# Slávime výročia SNP

**Je tomu práve okrúhlych 50 rokov odvtedy, keď štyria kamaráti, všetci pracovníci Rudných baní Banská Štiavnica, a to: Jozef Osvald, Ivan Madara, Mikuláš Fílus a Dušan Horák absolvovali dialkovú peší pochod na trase priesmyk Dukla – Banská Bystrica v celkovej dĺžke 350 km v dňoch 23. – 28. augusta 1974 na počesť 30. výročia SNP.**

Pochodom sme vzdali úctu jeho bojovníkom a nazvali sme ho „Pochod mieru“, mieru, ktorý je tak potrebný a nevyhnutný pre rozvoj ľudstva a zdravý vývoj generácií na celej našej planéte.

Rozdelenie etáp bolo nasledovné:

**I. etapa** Dukelský priesmyk – Svidník – Bardejov – Gerlachov 84 km,

**II. etapa** Gerlachov – Ruská Vola – St. Lubovňa – Vyšné Ružbachy 53 km,

**III. etapa** Vyšné Ružbachy – Tatranská Lomnica – Starý Smokovec 54 km,

**IV. etapa** Starý Smokovec – Štrbské Pleso – Štrba – Važec 46 km,

**V. etapa** Važec – Východná – Čertovica – Bystrá 60 km,

**VI. etapa** Bystrá – Podbrezová – Slovenská Ľupča – Banská Bystrica 53 km.

Celú trať o dĺžke 350 km sme prešli priemernou rýchlosťou 5,6 km/hod. Dňa 29. augusta sme sa zúčastnili samotných osláv 30. výročia SNP a 30. augusta sme sa podelili o svoje dojmy a zážitky z pochodu s poslucháčmi Slovenského rozhlasu v relácii Rádio-víkend, redaktorom bol Štiavničan Ing. Vladimír Bárta. Vraví sa, že opakovanie je matkou múdrosti, a tak sme si tento istý pochod na identickej trase zopakovali o 10 ro-



**Rok 1974 – Dukla: Peší pochod Dukla- B. Bystrica 350 km za 4 ½ dňa**  
**Zľava: Ivan Madara, Dušan Horák, Jozef Osvald, Ivan Greguš (šofér, ktorý nás tam priviedol z BŠ) na Duklu, chýba- Mikuláš Fílus** FOTO ARCHÍV AUTORA

kov neskôr v roku 1984 na 40. výročie SNP. Len Dušana Horáka vystriedal Stanislav Leštiansky z Plety B. Štiavnica.

Prvý pochod nás povzbudil k ďalším, a tak v roku 1975 sme absolvovali peší pochod Banská Štiavnica – Praha, celkom 550 km za 8 a ½ dňa, v roku 1976 na Majstrovstvá sveta v hokeji Banská Štiavnica – Katovice (Poľsko), 350 km sme prešli za 5 dní. Boli sme majstrami sveta, a my týž-

deň hosťami MS. V roku 1978 sme absolvovali Banská Štiavnica – Bratislava, celkom 180 km za 2 dni. A tak pribúdali ďalšie a ďalšie...

Stálo to mnoho síl, zapierania, námahy a potu, ale vytýčené a splnené ciele hriali, ukovalo sa celoživotné priateľstvo a zažité veselé príhody a spomienky nás sprevádzajú celý život. Stálo to zato! Účastník pochodu

Ivan Madara

INZERCIA



oznamy,  
spomienky

## Podakovanie

Ď a k u j e m e všetkým príbuzným a známym, ktorí sa zúčastnili smútočnej rozlúčky s našim najbližším **Jozefom Jánym** dňa **12.8.2024**. Ďakujeme za príhovor p. primátorky, aj pohrebnej službe Cháron, ktorá sa postarala o smútočnú rozlúčku. Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti.



**Smútiaca rodina**

## Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že **kancelária sa presťahovala do budovy Nemocnice** B. Štiavnica na Bratskej 17 a nachádza sa na 1. posch., č. dv. 119 v časti „laboratória“. **Úradné hodiny** v kancelárii budú iba v stredu **8.00 – 12.00 h** až do odvolania, z prevádzkových dôvodov. Info o činnosti alebo členstve v org. môžete získať na tel. čísle: 0904 335 202 počas prac. hod. alebo v ŠN a vo výveske na Križovatke a na sídl. Drieňová.

**Výbor ZO SZTP**

## Ponuka

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici ponúka tanečné vystúpenia súboru Applause na zábavy, večierky, spoločenské akcie. V ponuke máme tance národné, moderné, ľudové a pod. Bližšie informácie v CVČ na č. tel.: 0907 598 567.

**J. Machilová**

## Radíme...

Milí záhradkári, nezabúdajme na to, že posledné roky sú čoraz častejšie suchá, tento rok je najsuchší, a preto potrebujú rastlinky aj stromy viac opatery ako inokedy, nezabúdajme ich polievať, najlepšie vo večerných hodinách, vtedy sa menej odparuje voda a udrží sa počas celej noci v zemi a prihnojovať ich len, keď je vlhká zem.

**Michaela Mojžišová**

## Zápis na tanečné kurzy pre deti a dospelých

(na školský rok 2024/25)

**v B. Bystrici** 4. a 11. 9. o 17 00 v SZUŠ Star na J.Kráľa 3 (prízemie)

**v B. Štiavnici** 8. a 15. 9. o 17 00 v CVČ na ZŠ Drieňová

**v Podbrezovej** 3. a 10. 9. o 17 00 v Kultúr. centre Klások

**vo Zvolene** 8. a 15. 9. o 15 00 v občan. centre OKO

**v Stožku** 4. a 11. 9. v kultúr. dome **Tel. č.: 0904 748 348**



# Prezentácia nových publikácií múzea

**Slovenské banské múzeum v tomto roku vydáva už 28. číslo svojho tradičného odborného periodika – Zborníka Slovenského banského múzea.**

Toto monotematické číslo venuje obdobiu slovenského baníctva v rokoch 1918 – 1939, avšak ponúka aj širšie spektrum odborných príspevkov. Nový zborník, ďalšie publikácie a najnovšie plány vedeckovýskumného tímu múzea predstavíme vo štvrtok 5. septembra 2024 o 16.00 hod. v Sieni komorských grófov v banskoštiavnickom Kammerhofe.

Aktuálne vydanie zborníka prináša netradičnú štruktúru a ponúka tri štúdie od jedného autora, Ing. Eugena Kladvíka CSc., významnej osobnosti montánno-historického výskumu na Slovensku, ktorý tento rok oslavuje jubileum. Z ďalších príspevkov spomenieme napríklad štúdiu Mgr. Janky Schillerovej, ktorá skúma región Banskej Štiavnice po vzniku Československej republiky. Nové poznatky o banskoštiavnickom zlatníckom majstrovi Jánovi Libayovi a zlatníckom remesle na Slovensku odhaľuje práca PhDr. Filipa Glocka.

V rubrike Materiály nájdú čitate-



**Nové tituly publikácií** FOTO ARCHÍV SBM

lia zaujímavé témy, ako napríklad spracovanie „prípady“ nepoctivého skúšača rudy Mateja Kuglera

z Hollerstadtu od autorky Mgr. Eleny Kašiarovej. Príťažlivým témam sa vo svojich článkoch venoval aj

Mgr. Peter Jancsy, Mgr. art. Tomáš Haviar a Ing. Lubomír Lužina. „V príspevkoch zdôrazňujú význam a potenciál zbierkového fondu Slovenského banského múzea, venujú sa významu, ktoré priniesla pandémia Covid-19, a rozoberajú akvizíčné aktivity súvisiace s rozvojom Archívu Slovenského banského múzea.“

Obsah zborníka dopĺňajú anotácie a recenzie vybraných prác z oblasti historickej vedy, ktoré čitateľom rozšíria poznanie a zároveň poskytnú prehľad o aktuálnej činnosti múzea v troch vzájomne prepojených oblastiach: vedeckovýskumnej práci, práci so zbierkovým fondom a akvizícii zbierok.

Na podujatí bude tiež predstavená publikácia Múzea a galérie 21. storočia spoločne proti hrozbám klimatickej krízy, vydaná v rámci projektu „Zelená misia - Slovenské banské múzeum pre klímu“. Okrem získania zaujímavých informácií budete mať možnosť zakúpiť si rôzne publikácie múzea. Účastníkom zároveň poskytneme možnosť si za polovičné vstupné prehliaďnúť nový Otvorený depozitár s viac ako 7 000 predmetmi z geologickej zbierky.

**Martina Kminiaková, SBM, Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy**

## „Kaštielsky pút“ vo Svätom Antone na Štiavnicku

**V nedeľu 18. augusta 2024 sme si vo farnosti Svätý Anton pripomenuli sviatok Nanebovzatie Panny Márie, v kaštielskej kaplnke, ktorej je zasvätená.**

Putovali sme z farského kostola, pánskou cestou-alejou stromov v procesii miništranti s krížom, sviečkami a kadidlom, s miestnym kňazom, so sochou Panny Márie, ktorú niesli dievčatá a s veriacimi. Spievali sa piesne k Panne Márii a na perách sa niesli časti desiatku posvätného ruženca. Po príchode do kaštielskej kaplnky znela modlitba Loreťanských Litánií k Panne Márii. Svätá omša začala slávnostne s kadidlom, nasledovala Bohoslužba slova.

Pán farár Michal Baláž v kázni poukázal na tento cirkevný sviatok.

My sme putovali za Pannou Máriou ako predzvesť smerovania našich krokov, ktoré nás vedú do neba k Bohu. Potom nasledovalo eucharistické slávenie. Svätú omšu sprevádzal miestny chrámový zbor s mariánskymi piesňami. Na záver bolo udelené slávnostné požehnanie. Po eucharistickej slávnosti nasledovalo otvorenie výstavy v priestoroch pri chóre, oratóriu, venované zachovalým dobovým liturgickým rúcham a predmetom svätoantonských kňazov. Výstavu otvoril pán farár Michal Baláž spolu s vedúcou historickej expozície múzea, pani Máriou Ďurianovou. Jedno z rúch, zlaté, tzv. husľové, venoval bulharský cár Ferdinand Coburg miestnemu rodákovi, biskupovi Michalovi Buzalkovi, o ktorého blahorečenie sa v cirkvi usilujeme.

**Andrej Palovič**



**Svätá omša vo farskom kostole** FOTO ARCHÍV ŠL, ML.



# INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY



**Piatok 23.8. o 19:30 hod.**  
**Nedeľa 25.8. o 19:30 hod.**

## Vrana

Triler, akcia, fantasy, 110 min., P:15, vstupné:6€. Spriaznené duše Eric Draven a Shelly Webster sú brutálne zavraždení, keď ich dostihne temná minulosť. Eric však vďaka silnej láske dostane poslednú a jedinou šancu zachrániť svoju milovanú obetovaním samého seba. Prechádza svetmi živých a mŕtvych, aby sa nemilosrdne pomstil ich vrahom, priviedol späť svoju milovanú z oblasti smrti a napravil nesprávne veci.

**Sobota 24.8. o 19:30 hod.**  
**Štvrtok 5.9. o 18:30 hod.**

## MIKI

Triler, dráma, 150 min., P:15, vstupné:6€. MIKI je príbeh muža, ktorý sa vráti zo zahraničia naspäť do svojej rodnej dediny, do krajiny, ktorá sa rýchlo mení a v ktorej sa otvárajú nové veľké možnosti aj v oblasti organizovaného zločinu. Ako v sebe pôvodným povoláním šofér autobusu postupne objaví a aktivuje schopnosti na to, aby vybudoval jednu z najväčších a najobávanejších mafianskych skupín v krajine.

**Nedeľa 25.8. o 17:00 hod.**

## Harold a čarovná pastelka

Komédia, sci-fi, akcia, 110 min., P:7, vstupné:6€. Harold žije vo svojom rozprávkovom svete a jeho najcennejším majetkom je fialová vosková pastelka. Čokoľvek ňou Harold nakreslí, ožije. Jedného dňa sa ocitne von zo svojho príbehu, v našom svete. Dobrácky Harold sa spriatelí s chlapcom menom Mel, ktorému s čarovnou pastelkou pomôže dodať odvahy. Chýr o zázračnej pastelke sa však rýchlo rozšíri a Harold so svojimi priateľmi musia zapojiť celú svoju fantáziu a predstavivosť, aby nepadla do nepovolných rúk...

**Utorok 27.8. o 19:30 hod.**

## Mord

Komédia, dráma, 85 min, P:12, vstupné:6€. Zabíjačka sa u starčekov na Osoblažsku koná každý rok. Je to jediný deň v roku, kedy sa zide celá rodina, aby si zanadávala, pojedla, popíla a jednoducho len žila. Tento rok je ale všetko inak. Dedo od rána prešlapuje a nevie, ako začať Karlovi oznámiť, že je to zabíjačka posledná. Karlovej dcére Romane chýba mama a jej sestre Lucii sa rozpadá manželstvo. Jej syn Dušan nevie ako sa v zrážkach ženského a mužského sveta orientovať, strýko Šupina od rána nebezpečne nasáva, másiar Tonda tají, že má navrhnuté patróny a problematický sused osnuje, ako sa všetkým pomstí za svoj spackaný život. V príbehu takého dňa je testovaná odolnosť vzájomných pút odhaľujúcich pevnosť a krehkosť vzťahov utváraných tradíciami, láskou i krivdami.

**Štvrtok 29.8. o 19:30 hod.**

## Votrelec: Romulus

Sci-fi, 120 min., P:15+, vstupné:6€ Spaeny hrá vedkyňu, jednu z mladých

## Salamandrové dni 2024

**Program na Nám. sv. Trojice**

**Piatok 6.9.**

**16:00 h EA**

Štiavnická kapela odštartuje hudobný program Salamandrových dní s repertoárom známych hitov vo vlastných aranžmánoch a autorskej tvorby.

**17:30 h Banda**

World music skupina Banda je kapela, ktorá sa inšpiruje predovšetkým slovenskou tradičnou ľudovou hudbou, ale aj inými hudobnými žánrami a hudbou národov celého sveta. Členovia skupiny sú skúsení muzikanti rôznych žánrov a zároveň špecialisti na ľudovú hudbu.

**19:00 h Komajota**

Komajota je slovenská hudobná skupina, ktorej členovia pochádzajú z Prešova. Kapela budúci rok osláví 20 rokov na slovenskej hudobnej scéne a stále tvorí nove single pod taktovkou Martina Husovského.

**Salamandrový sprievod**

**21:00 h Hills Bros**

Václav „Vašo Wačkovec“ Šimko & Matej „M.O.Z.O.“ Mozoláni zo stredného Slovenska - presnejšie z Banskej Štiavnice vydali v roku 2022 svoj prvý spoločný projekt „Hills Bros Mixtape“. Chalani nielenže píšú texty, nahrávajú skladby, no takisto dizajnujú a vyrábajú si svoj unikátne originálny „BŠ Hills“ merch (ktorý sa už pár rokov teší veľkej lokálnej obľube).

**21:30 h Zuzana Smatanová**

Na slovenskej hudobnej scéne pôsobí od roku 2003 a od tej doby má za sebou nespočetné množstvo hitov, sedem albumov, množstvo ocenení a silný životný príbeh.

**Sobota 7.9.**

**10:00 h Forgi**

Moderátor Forgi otvorí sobotný program určený deťom, rozohreje a zabaví ich prekvapeniami zo svojho kufra.

**11:00 h Banda: Ľudová hudba kedysi a dnes**

Kým v piatok bude hrať Banda dospelým, v sobotu má pripravený program pre deti. Ambíciou hudobnej skupiny Banda je popularizovanie slovenského kultúrneho dedičstva. Vyhľadáva melódie a piesne v pôvodnej podobe v kontraste s vlastnými originálnymi aranžmán-

mi v štýle world music /etno/. Predstavujú inštrumentálne štýly krajov Myjava, Horehronie, Orava, Zemplín a iné. Odovzdávajú ju mladej generácii dynamickou a temperamentnou formou s profesionálnym rozprávačom Samom Smetanom.

**12:00 h Babadło: Bratislavské Vodné povesti**

Chcete vedieť, aký poklad sa ukrýva v bánej studni Bratislavského hradu? Ako čarovná je voda, čo tečie v Železnej studničke? Ako vznikla Kačacia fontána na Šafárikovom námestí? Alebo čo sa ukrýva pod klobúkom magického Vodníka? Tieto odpovede budete hľadať spolu s dvoma nešikovnými tovarišmi – murárom Pankrácom a jeho kamarátom Serváčom.

**13:00 h Bubenická škola Martina Mojiža**

Mažo je bubeník, ktorý nemá len jeden či dva alebo tri bubny. On ich má niekoľko desiatok! A je pripravený podeliť sa o ne s deťmi a spoločne sa zabaviť či niečo nové dozvedieť. Príďte si zabubnovať a poriadne sa odviazať pri hudbe, ktorú budeme tvoriť spoločne!

**14:00 h Štiavnické povesti**

V scénickom čítaní sa dozvieme čosi o troch najznámejších povestiach, ktoré sa viažu s Banskou Štiavnicou. V originálnom prepojení textu a akcie sa okrem hercov Jakuba Rúžičku, Júlie Horváthovej – Rúžičkovej a Mareka Rozkoša v réžii Pavla Gejdoša predvedú aj šermiari Vir Fortis.

**15:00 h Povesti so Šaškom**

Miro Kasprzyk je späť a s ním aj na mieru podujatia ušité interaktívne predstavenie, v ktorom deti dostanú možnosť stať sa súčasťou príbehu známej slovenskej povesti. Ktorá to bude? Nechajte sa prekvapiť!

**16:00 h Banická dychová hudba z Vašašu (Vasas)**

Táto banická dychovka vystupuje veľmi často pri najrôznejších príležitostiach na rôznych podujatiach - na festivaloch, stretnutiach a prehliadkach dychových hudieb, pravidelne vystupujú na mestských oslavách, výročiach, mestských oslavách... Každý rok pripraví pre svojich priaznivcov slávnostný koncert - ani tento rok nie je výnimkou - 19. septembra budú vystupovať v Pécsi (Péči) s veľkolepým koncertom pri príležitosti 95. výročia vzniku dychovej hudby.

OKŠAMK



vesmírnych kolonizátorov, ktorých misia sa zmení na nočnú moru. Dôvod je zrejme - na planéte sa životy kolonizátorov pretnú s titulným brutálnym mimozemšťanom a takéto stretnutie s „tretím druhom“ nemôže dopadnúť šťastne.

**Piatok 30.8. o 19:30 hod.**

## Fakjú princezné

Komédia, 123 min., P, vstupné:6€. Tá blbka Chantal z Fakjú, pán profesor, je Šípková Ruženka! Doslova. Skončila školu a chce sa stať influencerkou, ale stále má len 300 sledovateľov a žiadnych nových. Všetko sa však môže zmeniť. Verte či neverte, ona a jej kamarátka sa chystajú prepadnúť cez čarovné zrkadlo do sveta rozprávok. A Chantal má konečne možnosť zbierať obsah pre svoj Instagram!

**Sobota 31.8. o 19:30 hod.**

## Tiché znamenie

Triler, mysteriózny, 103 min., P:15, vstupné:6€. Keď sa miliardár Slater King stretne s čašníčkou Fridou na svojom slávnostnom večierku, pozve ju, aby sa k nemu a jeho priateľom pripojila na vysnívanú dovolenku na jeho súkromnom ostrove. Keď sa začnú diať zvláštne veci, Frida spochybňuje svoju realitu. Na tomto mieste nie je nič o poriadku. Ak sa chce dostať z tejto párty živá, bude musieť odhaliť pravdu.

**Nedeľa 1.9. o 16:00 hod.**

## Ja, zloduch 4

Animovaný, komédia, 96 min., P, vstupné:6€

**Nedeľa 1.9. o 18:30 hod.**

## Kavej

Komédia, 111 min., P:12, vstupné:6€. Film Kavej s humorom rozpráva príbeh o tom, ako si možno sami občas komplikujeme život a nevnímame to, čo má skutočnú hodnotu. Je o láske, priateľstve a rodine. Dve kamarátky Veronika ( Jana Kovalčíková ) a Klára ( Anna Jakab Rakovská ) počas svojho pobytu doma zažijú rodinné a priateľské stretnutia plné situácií, ktoré ich životy otočia naruby. Počas troch sviadieb a jedného pohrebu sa toho dokáže udiť naozaj veľa. Podarí sa im nájsť popri všetkých zážitkoch lásku, šťastie, a svoje miesto pre život?

**Utorok 3.9. o 18:30 hod.**

## Vlňy

Triler, 130 min, P:12+, vstupné:6€. Šesťdesiate roky, Československo. Z éteru sa ozýva rock'n'roll, miniskne a študentské revolty menia svet. Do prestížnej rozhlasovej redakcie prichádza Tomáš, ktorý sa ocitá v nebezpečnom súboji medzi redaktormi a tajnými službami. V stávkach sa kompromitujúca nahrávka a životy všetkých. Hlavný hrdina stojí pred ťažkou voľbou: obetovať brata alebo kolegov bojujúcich za pravdu? Nový film Jiřího Mádla Vlňy je natočený podľa doteraz nezverejnených skutočných príbehov novinárov z Československého rozhlasu. Ich odhodlanie prinášať nezávislé spravodajstvo za každú cenu inšpiruje aj dnes...



## Behaj lesmi

### 2024. Štiavnické vrchy

Bežíte? Dajte o tom ostatným vedieť... Vydaj sa po stopách ťažby striebra, lemovaných výhľadmi na Kalváriu. Prebehy okolo Štiavnických tajchov a to všetko v blízkosti jedného z najznámejších banských miest. Že to všetko nie je možné na jedných pretekoch? Skús našu stálicu - Behaj lesmi Štiavnické vrchy!

**Termín: 31.8.2024.** Miesto: Horná Roveň, Št. Bane, B. Štiavnica. Trasy: Lesnícka 13, 20 km, Joy Šport Run (5 km). Časový limit: 3,5 hod. (20 km), 3 hod. (Lesnícka 13 km). Povrch: Lesné Cesty. Kapacita: 1000 Dospelí (Lesnícka 13, 20 km), 250 Joy Šport Run, 250 Det-ské Preteky Dr. Max

**Conti Speed Section.** Conti SpeedSection je rýchlostný úsek na trase, ktorý môžeš získať za vybraných 150 metrov. Jej začiatok a koniec bude označený vlajkami Continental. Na Štiavnických vrchoch bude súťažiť na Lesníckej 13 km trase a aj na trase dlhšej 20 km, kde víťaz (1 muž a 1 žena) dostane voucher v hodnote 200 EUR na nákup nových pneumatík a 2. a 3. miesto získa bežecký dress Continental. Podmienkou zaradenia do prémie je dokončenie daných pretekov.

**Predbežný časový harmonogram:** 9:00 h Otvorenie areálu. 10:15 h Rozzcvička pre deti. 10:30 - 11:00 h Štart detské trate. 11:30 h Vyhlásenie detských pretekov a detská tombola. 11:45 h Rozzcvička JOJ Šport Run. 12:00 h Štart JOJ Šport Run. 12:45 h Rozzcvička Lesnícka 13. 13:00 h Štart Lesnícka 13. 13:15 h Rozzcvička 20 km trať. 13:30 h Štart 20 km. 16:00 h Vyhlásenie hlavnej trate + vyhlásenie celkových výsledkov seriálu Behaj lesmi, nasleduje tombola. 17:00 h Limit pre dobehnutie. Na registráciu nových pretekárov a preregistráciu odporúčame doraziť najneskôr hodinu pred štartom daného závodu! V rámci pretekov Behaj lesmi sme pre vás zaisťili kyvadlovú dopravu na Behaj lesmi Štiavnické vrchy. Odvezieme vás z vlakovej stanice v B. Štiavnici štart a po pretekoch vás zase odvezieme späť na vlakovú stanicu. Cesta trvá približne 15 min. a autobus bude premávať každých 30 minút. Parkovať môžete bezplatne na autobusovej stanici v B. Štiavnici.

Blížšie info, registrácia na [www.behajlesmi.sk](http://www.behajlesmi.sk)

**Radka Ivančová,**  
Junior PR Manager

## Cyklistický šprint do kopca v centre Banskej Štiavnice

### Red Bull Hill Chasers vyrazí dych

Ešte poriadne nevychladli kolesá najrýchlejších slovenských cyklistov na pretekoch Okolo Slovenska a už je tu ďalšia výzva stať sa legendou na dvoch kolesách. Štartuje registrácia na unikátne cyklistické preteky, ktoré na jednej trati spaja cestných, horských či gravel špecialistov. Skrátka kohokoľvek, kto sa nebojí laktátu v stehnách. Všetci milovníci cyklistiky si to rozdadujú o titul najlepšieho slovenského vrchára na Red Bull Hill Chasers, ktorý mierí prvýkrát na Slovensko, priamo do jeho srdca. V strmých uličkách historického centra Banskej Štiavnice sa 14. septembra v priamom súboji rozhodne o tom, kto to jednoducho má v nohách, najlepšie zvládne pol kilometrový kopec s priemerným 7% stúpaním a získa bodkovany dres pre najlepšieho vrchára.

Jedným z najväčších súperov nebude len prevýšenie 43 metrov na trati, ale aj typické štiavnické dlažbové kocky, obávané mačacie hlavy, ktoré sa tiahnu od štartu na hlavnej ulici Andreja Kmeťa, okolo historickej mestskej radnice až po cieľ na vrchu Námestia svätej Trojice. Do súboja sa zapoja aj bývalí profesionálni cyklisti. Jedným z nich bude Peter Velits. Cyklista, ktorý sa často objavoval na špickej skupiny a pripisoval si pravidelne body do hodnotenia súťaže vrchárov na Tour de France. „Stupáky som vždy vyhľadával. Mal som rád kopce a stúpanie. Ale, samozrejme, je kopec a kopec a záviselo to vždy aj od fyzického vyčerpania.“ Za svoju aktívnu cyklistickú kariéru nastúpil tisíce kilometrov. Ktorý vrchol mu najviac utkvil v pamäti? „Jednoznačne notoricky známe kopce pre všetkých cyklistov na Tour de France, kde som aj ja zažil najkrajšie chvíle na bicykli. Všetky veľké stúpania ako na Col de la Croix de Fer, kde som vyhral horskú prémie a špeciálne legendárny kopec Alpe d'Huez, ku ktorému som to dotiahol v rámci jednej z etáp Tour v roku 2008 v 194 kilometrovom samostatnom úniku,“ povedal legendárny slovenský cyklista. Tento deň vyhlásil za najkrajší deň svojej športovej kariéry. Kopce v okolí Banskej Štiavnice však nepozná. „V Banskej Štiavnici som bol nedávno na dovolenke a sám som bol prevkape-

ny, aký krásny kút Slovenska máme. Už vtedy som si hovoril, že sa tam musím vrátiť a Red Bull Hill Chasers bude ideálna príležitosť. Pozrel som si trať a poznám aj hlavnú ulicu, kde bude štart, aj cieľové Námestie svätej Trojice. Určite je to výzva, najmä preto, že bicykel už z garáže vytiahnem naozaj sporadicky. Pohrávam sa však s myšlienkou, že si v Štiavnici aj seriózne zapretekám,“ povedal zakladateľ značky známeho cyklistického oblečenia Isadore. Minulý rok podujatie na superstrmej ceste fascinovalo aj 14-násobného víťaza etapy Tour de France Marcela Kittela. „Keď som počul, aký sklon má trať, krátko som zvažoval, či sa mám naozaj zúčastniť. Ale povedali, že veľká cyklistická párty, tak ma presvedčili. Bola to skvelá zábava,“ povedal Kittel o trati v nemeckom meste Gelnhausene, ktorá mala v jednom bode sklon až 32%. Red Bull Hill Chasers sa v minulosti konal v rôznych podobách vo Veľkej Británii, Amerike, Grécku, Estónsku, Turecku a naposledy v roku 2023 v Nemecku. V septembri prichádza aj na Slovensko a asi ťažko preň zvolit krajšiu lokalitu, akou je práve srdce Banskej Štiavnice.

Jej okolie je pretkané sieťou cyklotrás. Nádherné historické mesto zapísané v UNESCO ukrýva krásy, ktoré viete objaviť na dvojkoľosovom tátošovi. Isto poznáte tradičné chodníčky Bajkom k tajchom, ktoré skrývajú omnoho viac ako len jazkyolam. Štiavnické tajchy sú naozaj unikátom a cyklistika k Štiavnici jednoducho patrí.

Tých, ktorých výzva zaujala, by nemali s registráciou na preteky váhať ani minútu, nakoľko počet miest je limitovaný na 300 účastníkov. Pre tých, ktorí si chcú najlepších slovenských vrchárov obhliadnuť zblízka a povzbudiť ich v šprinte do kopca sú pripravené divácke koridory s tisícovou kapacitou, do ktorých bude vstup zdarma. Zapište si preto sobotu 14. septembra ako deň premiérových pretekov Red Bull Hill Chasers a najväčšej cyklopárty roku!

**Viac informácií** získate aj na stránke [www.redbull.sk/hillchasers](http://www.redbull.sk/hillchasers) Sledujte @redbullsk na Instagrame a TikToku.

**Andy Zererová, Communication Specialist (Freelance)**  
Red Bull Slovensko, s.r.o.



# Vršok dovŕšil sezónu Adriána Skarbu

**Dve druhé miesta pre banskoštiavnického pretekára boli úspešnou bodkou za práve sa končiacou sezónu pretekov automobilov do vrchu.**

Jankov vršok, 4. augusta 2024 – pokojne sa dá povedať, že aktuálna sezóna pretekov automobilov do vrchu bola pre začínajúci banskoštiavnický tím sezónou v ktorej chlapci potvrdili svoje ambície zaujať štandardné miesto v štartovom poli. „Milujeme tento nádherný šport a chceli by sme ho robiť ešte veľa rokov,“ neskrýva svoje nadšenie z pretekania Adrián Skarba. „Vlani sme začali spolu a Adamom (Pálenikom), ktorý si tento rok dal prestávku. Náš tím AMK Banská Štiavnica však funguje, aj keď som v aktuálnej sezóne štartoval iba ja.“ Adrián má, v práve sa končiacей sezóne Slovenského kopcového pohára (SKP), na konte tri štarty, keď v Ožďanoch vyjazdil dve druhé miesta, na Čiernom Balogu dve štvrté miesta a teraz na Jankovom vršku pridal ďalšie dve druhé miesta. Tieto pekné výsledky jeho bielu Hondu Civic 4g posúvajú priebežne

niekde na bronzové pozície v absolútnom hodnotení triedy NP2-1600, čo je pre začínajúceho pretekára celkom sľubný štart.

„Automobilový šport je finančne náročný, a tak začíname od tých najnižších kategórií,“ vysvetľuje Adrián Skarba. „Začínajúci pretekári si prakticky všetko financujú sami a snažia sa nájsť fanúšikov, ktorí by im pomohli s rozpočtom. Je skvelé, ak sa takí ľudia nájdu a prispievajú hoci drobnou sumou. Sme vďační za každé euro. My máme okolo seba niekoľkých takýchto úžasných ľudí, ktorí sa nám snažia pomôcť. Sú to kamaráti, ktorí s nami jazdia na úkor svojho voľna a na vlastné náklady, len aby nám pomohli s fungovaním tímu. Sú to skromné začiatky, ale majú neopakovateľnú atmosféru spoločnej vášne a nádeje v lepšie výsledky.“

Ambiciózny 26-ročný pretekár Adrián Skarba uzatvoril sezónu 2024 štartom na pretekoch na Jankovom vršku, kde štartoval už vlani. „Podarilo sa nám vyskladať rozpočet, a tak som skúsil vylepšiť moje postavenie v priebežnom poradí. Vlani sa mi trať na Jankovom vršku veľmi páčila, a trochu som si už veril. Oproti vlaňaj-



**Ambiciózny pretekár Adrián Skarba (prvý zľava)** FOTO ARCHÍV AMK BŠ

šku sa mi podarilo výrazne zlepšiť osobný rekord a dve druhé miesta v našej triede ma povzbudili,“ radoval sa v cieľi Adrián, ktorý svoj progres potvrdzoval každou jazdou. „Postupne som získal istotu a každou jazdou som svoj čas zlepšoval. Už v sobotu som prekonal osobný rekord a v nedeľu som ho vylepšil ešte o ďalšie dve sekundy. Chvilu som sa dokonca nádejal, že by som mohol atakovať aj lídra našej skupiny, no ten si nakoniec svoj náskok udržal.“

Priebeh víkendú pod pamätníkom partizánov na Jankovom vršku, neďaleko Uhrovcu, ukázal potenciál mladého tímu AMK Banská Štiav-

nica. „V tomto roku to boli naše posledné preteky, no už pracujeme na plánoch na nasledujúcu sezónu. Už pripravujeme nový, výkonnejší motor a veríme, že nájdem aj nejakých partnerov. Ak sa nám s ich pomocou podarí vyskladať rozpočet, tak by sme na budúci rok chceli absolvovať kompletnú sezónu. Veríme, že tak by sme boli schopní čo najlepšie reprezentovať naše mesto a náš región. Ďakujeme všetkým, ktorí nám pomáhali a držali palce tento rok. Veľmi si to vážime,“ dáva bodku za ostatným víkendom, a prakticky za celou tohtoročnou sezónou Adrián Skarba.

**Luboš Kašický**

## Z plaveckých pretekov

**Cez letné prázdniny sa pláva Slovenský pohár v diaľkovom plávaní, na ktorom sa zúčastnil prvých z kôl Janko Čamaj a z každého si odniesol medailu za 1.miesto.**

Na 2.kole v Bukovci pri Košiciach si odplával 5km v čase 1 hod. 06,26 s. Na 3.kole Sĺňava pri Piešťanoch si Janko vyplával znovu 1.miesto na 5km trati a k nemu na tomto preteku sa pridal aj jeho mladší brat Martin, na trati 500m si vyplával 1.miesto a odniesol si zlato a tiež Jakub Beňo na trati 1km vyplával pekné 3. miesto. Gratulujeme chlapcom k ich výkonom na otvorenej vode a každodenný tréning na jazere a ich úsilie im prinieslo aj medailové umiestnenia. Vadaš Thermal Štúrovo privítal všetkých najmladších plavcov 14.-16.6.2024 na letných Majstrovstvách Slovenska v plávaní na svojom 50m bazéne. Preteku sa zúčastnilo 53 klubov a 248 pretekárov a medzi nimi aj naši dvaja Jakub Kernáč a Jiří Felbr, ktorí si vo veľkej konkurencii počinali dob-

re a ich všetky umiestnenia v jednotlivých disciplínach boli v lepšej polovici od 10.-20.miesta.

Prvýkrát si chlapci zaplávali na najväčšej plaveckej súťaži na Slovensku. V sobotu 1.6. na MDD sme sa s našimi najmenšími zúčastnili v Dolnom Kubíne Slovenského pohára plaveckých nádejí, kde plávali najmladšie deti z celého Slovenska v celkovom počte 249 plavcov z 28 klubov. Najlepšie sa darilo Martinovi Č., ktorý si vyplával 2x1.miesto na 50m VS, 25m Z, 1x2.miesto P; 2x3.miesto 25m M, VS, Patrik M.- 2x3.miesto 50m VS, P. Oliver a Lara si zaplávali osobáčky a vo veľkej konkurencii sa nestratili. Všetci si počinali na výbornú. Gratulujeme a dúfame, že im tá správna dravosť a chuť v plávaní ostane aj naďalej...

Plaveckú sezónu sme úspešne ukončili 21.-23.6.2024 letnými MS starších žiakov v Poprade, odkiaľ si Janko Čamaj odniesol titul majster SR na 400m PP v čase 5:07,45 a ďalšie výborné umiestnenia z každej disciplíny bola medaila: 2.miesto: 1500m VS, 200m M, 200m PP, 200m Z, 100m M,



3.miesto 400m VS.

Jakub Beňo si odniesol bronz na 400PP a výborné umiestnenia: 4.miesto 1500m VS, 5.miesto 200m M, 100m M, 6.miesto 400m V, 12.miesto 100m VS, 21.miesto 50m VS. Chlapcom gratulujeme k ich úspechom!

Všetkým plavcom prajeme krásne leto plné zážitkov, aby nabrali energiu do ďalšej sezóny a vidíme sa posledný augustový týždeň na kempе.

Vysvetlivky: VS- voľný spôsob, Z- znak, P- prsia, M- motýlik, PP- polohové preteky

**PK BŠ**

## Futbal

**V. liga, 4. kolo**

FK Sitno BŠ – FK Brezno 2:3 (0:1, 2:2). Góly: 55' S. Prokaj, 89' P. Jacko.

**V 3. kole bod pre A-mužstvo**

Na domácom štadióne odohralo A-mužstvo 3. kolo V. ligy proti súperovi OFK Slovenská Ľupča. Sitno sa po góle L. Urgelu na konci 1. polčasu dostalo do vedenia, ale po zmene strán súper v priebehu 6 minút skóre otočil vo svoj prospech. Našich mužov to neodradilo a v 90. minúte po góle P. Jacka si zabezpečili po výsledku 2:2 deľbu bodov. Sitno, do toho!

**Kam na futbal?**

31.8.

U15/1 - Oranjes ZV, 10:00 h (vonku)  
U13/1 - Oranjes ZV, 11:45 h (vonku)  
1.9.

U19 – MFK Nová Baňa, 13.00 h (vonku)

U17 – MKF Nová Baňa, 15.15 h (vonku)

A- mužstvo – OFK Hliník/ Hr., 15.30 h (vonku)

Bavíme sa futbalom!

**FK Sitno BŠ**



## reality

■ Stredná odborná škola služieb a lesníctva ponúka na prenájom nebytové priestory za účelom prevádzkovania školského bufetu a iné nebytové priestory. Informácie budú zverejnené na stránke školy: [www.sosbs.sk](http://www.sosbs.sk) a na vchodových dverách do hlavnej budovy školy.



## služby

■ 2-hodinový manžel Johnny! Len seriózne, tel.č.: 0903 817 151  
■ Kopeme, nosíme, vozíme. Nastupujeme tam, kde iní nevládu, tel.č.: 0919 488 868

## Historická vyhladková jazda



0902 682 799

Nenechajte si zhrdzavieť vaše auto!  
Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je poškodený krízou od pospy? Kontroly a údržby podvozok (i pred STK) Vyčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla Opravy a údržby motorových vozidiel. Opravy skorodovaných častí zváraním a protikoróznym nástrekom - (gumoasfalt). Zvámočnícka výroba i z nerezu Servisné a údržbárske práce po dohovore aj tie služby...



ARTEAM BS 0903 391 035

## Ošetrovanie a rez stromov

Arboristika

Rez živých plotov, výsadba stromov, výrub stromov, štiepkovanie a odvoz drevnej hmoty

☎ 0904 842 323 🌐 [www.citytrees.sk](http://www.citytrees.sk)

Inzerujte aj vy v  
Štiavnických  
novinách

1 slovo 0,50€  
1cm<sup>2</sup> 0,70€

Potraviny  
pod hričom  
donášková  
služba

DONÁŠKA  
AŽ K VAŠIM  
DVERÁM

• POTRAVINY •  
• ALKO • NEALKO •  
• CIGARETY •

OBJEDNÁVKY  
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:  
PO - PI: 7:00 DO 19:00 HOD.  
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.  
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

**KŠP PAPIERNICTVO**

v OC Dužina  
otvorené  
PO - PIA: 8:00 - 18:00  
SO: 9:00 - 12:00

v dome Berg  
otvorené  
PO - PIA: 8:30 - 16:30  
SO: zatvorené

u nás vybavíte všetko pre:  
**školu, kanceláriu,  
domácnosť a  
kreatívne tvorenie**

OC Dužina  
Kolpašská 1/B  
Banská Štiavnica  
tel: 0911 855 015  
obchodbs@ksprade.sk

Dom Berg  
Kammerhofska 15  
Banská Štiavnica  
tel: 0903 653 606

L.N.Trade Pod Sitnom  
registrovaný sociálny podnik

ponúka:

- stavebnú činnosť
- murárske práce



☎ 0911 772 771

Spoločnosť Mestské lesy  
Banská Štiavnica, spol. s r.o.

ponúka na predaj drevo  
vhodné na palivové účely v 4m dĺžkach:  
ihličnatá vlákna 41,-€/m<sup>3</sup>  
listnatá vlákna 63,-€/m<sup>3</sup>

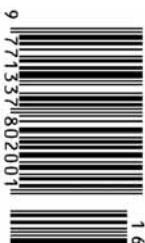
Ceny sú uvedené bez DPH!  
V prípade záujmu  
vieme sprostredkovať aj odvoz.

Tel. 0903 41 06 07; 045- 692 11 27  
e-mail: [riaditel.ml@banskastiavnica.sk](mailto:riaditel.ml@banskastiavnica.sk)

## ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00  
■ redaktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Má-ria Sisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: [michal.kriz@banskastiavnica.sk](mailto:michal.kriz@banskastiavnica.sk). Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP do dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidenčné číslo: EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ tlač: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín



16